

Landbúnaðarháskóli Íslands ÁRSSKÝRSLA 2020

Útgefandi:

Landbúnaðarháskóli Íslands

www.lbhi.is

Uppsetning: Þórunn Edda Bjarnadóttir

Yfirllestur: Sólveig Magnúsdóttir & Ragnheiður I. Þórarinsdóttir

Myndir í ársskýrslu: Úr safni skólans

Útgefið: Maí 2021

Efnisyfirlit

Efnisyfirlit.....	3
Ávarp rektors	5
Háskólaráð Landbúnaðarháskóla Íslands	6
Rektorsskrifstofa	7
Gæðamál.....	8
Jafnréttisstarf	9
Markaðs- og kynningarmál	10
Mannauður.....	14
Sjóðir á vegum skólans	17
Rekstrarsvið	19
Rekstrarskrifstofa.....	21
Fjármál	22
Kennslusvið.....	23
Almennt	24
Náms- og starfsráðgjöf	24
Endurmenntun	26
Brautskráning Lbhí 5. júní 2020	28
Brautskráðir nemendur frá Lbhí	32
Landgræðsluskóli GRÓ LRT	35
Almennt	36
Fagdeildir	39
Ræktun & Fæða.....	40
Náttúra & Skógur.....	43
Skipulag & Hönnun.....	46
Rannsóknasvið og alþjóðasamskipti.....	51
Almennt	52
Rit Lbhí.....	55
Ritaskrá starfsmanna - ritrýnt efni.....	57

Ávarp rektors

RAGNHEIÐUR I. ÞÓRARINSDÓTTIR, REKTOR

Árið 2020 var hugað að innviðum Landbúnaðarháskóla Íslands og það á ýmsum sviðum. Innleidd voru ný kennslu- og prófakerfi, Canvas og Inspira, sem auðvelda nemendum jafnt sem kennurum utanumhald um gögn og aðgengi þeirra í kennslu. Þessi kerfi hafa komið að sérlega góðum notum í fjarnáminu sem var óumflýjanlegt í Covid-19 faraldrinum og sem hafði mikil áhrif á skólastarf nánast allt árið. Starfsfólk og nemendur skólans notfærðu sér enn fremur fjarfundalausnir, svo sem Teams og Zoom, meira en nokkru sinni, fyrir smærri og stærri fundi, ráðstefnur og kynningarstarf.

Fest var kaup á skjalakerfinu WorkPoint. Kerfið byggir á SharePoint lausn í Microsoft Office 365 umhverfi og heldur utan um samninga og önnur mál, sem og gæðakerfi skólans. Landbúnaðarháskóli Íslands er fyrsti skólinn á Íslandi sem tekur upp WorkPoint. Með innleiðingu á WorkPoint stefnir skólinn á rafræna skjalavörslu og hefur kerfið verið tilkynnt til Þjóðskjalasafns Íslands en ríkisstofnanir og sveitarfélög sem hyggjast varðveita gögn sín á rafrænu formi er skylt að tilkynna öll rafræn kerfi til safnsins.

Nemendum fjölgaði á öllum námsstigum og í öllum deildum skólans. Aukningin var mest í BS námi í landslagsarkitektúr og í starfsmenntanámi í garðyrkju. Þá fjölgaði umsóknum í búfræðinámið og er leitað leiða til að anna aukinni eftirspurn, en í mörg ár hafa færri komist að en vilja í búfræðinám skólans. Einnig hefur fjölgað í hópi framhaldsnema og hafa nemendur í meistara- og doktorsnámi við skólann aldrei verið fleiri.

Nýtt skipurit kom til framkvæmda í upphafi ársins og nýir deildarforsetar tóku til starfa í fagdeildunum þremur: Ræktun & Fæða, Náttúra & Skógur og Skipulag & Hönnun. Ráðið var í ný störf mannauðs- og gæðastjóra og upplýsinga- og skjalastjóra í byrjun ársins, um mitt ár fékk kennsluskrifstofa liðsstyrk og nýr starfsmaður var ráðinn í móttökuna. Akademískum starfsmönnum, rannsóknafólki og kennurum fjölgaði með nýráðningum á öllum deildum og undirritaðir voru samningar við gestakennara. Í lok árs var ráðið í starfaðstoðarrektors. Góð sókn var í samkeppnissjóði og fengust hátt í 300 milljónir samþykktar til verkefna skólans, sem er mikil aukning frá fyrri árum. Samningur við atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneyti var endurnýjaður þar sem sérstök áhersla er lögð á fæðuöryggi, heilnæma og umhverfisvæna matvælaframleiðslu og aukið samstarf aðila. Þá var ýmsum öðrum samstarfsverkefnum um nýsköpun komið á fót og má nefna samstarfsverkefnið Orkídea sem stofnað var til ásamt Landsvirkjun, Samtökum sunnlenskra sveitarfélaga og atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneyti.

Miklar framkvæmdir voru á Reykjum á árinu, unnið var að endurnýjun Garðskálans, fimm kennslustofur voru endurnýjaðar með öllum tölva- og húsbúnaði, mötuneyti og eldhús var endurbætt, umtalsvert viðhald fór fram á skólastjórahúsi sem nú hýsir nemendagarða, lagfæringar gerðar á Bananahúsi, auk þess sem unnið var að endurbótum á Fífilbrekku með styrk frá Húsafriðunarsjóði. Þá var unnið að ýmsum endurbótum á Hvanneyri og Keldnaholti og settar upp rahleðslustöðvar fyrir bíla. Í lok árs voru keyptir þrjú rafmagnsbílar. Ýmis tæki og búnaður

var keyptur til rannsókna og kennslu á öllum starfsstöðvum. Þá ber að nefna undirbúning að byggingu Jarðræktarmiðstöðvar og kaupum á Mið-Fossum.

Landgræðsluskólinn heyrir frá 1. janúar 2020 undir GRÓ Þekkingarmiðstöð þróunarsamvinnu. GRÓ starfar undir merkjum Mennta-, vísinda- og

menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna, UNESCO. Nemendum sem voru væntanlegir til landsins í sex mánaða þjálfun hjá Landgræðsluskólanum 2020 var snúið við vegna heimsfaraldursins, en flestir þeirra koma til landsins 2021.

Nemendum, starfsfólki og hagaðilum er þakkað fyrir skemmtilegt og gefandi samstarf á árinu 2020.

Háskólaráð Landbúnaðarháskóla Íslands

Aðalmenn

- **Ragnheiður I. Þórarinsdóttir**, rektor LbhÍ
- **Guðveig Lind Eyglóardóttir**, sveitarstjórnarfulltrúi og hóteltjóri, fulltrúi mennta- og menningarmálaráðherra
- **Halldór Þorgeirsson**, plöntulífeðlisfræðingur, tilnefndur af háskólaráði
- **Jón Kristófer Arnarson**, námsbrautarstjóri garð- og skógarplöntubraut, fulltrúi starfsmanna
- **Jóhannes Sveinbjörnsson**, dósent, fulltrúi starfsmanna
- **Margrét Björnsdóttir**, formaður nemendafélags LbhÍ og landslagsarkitektúrnermi, fulltrúi nemenda
- **Torfi Jóhannesson**, aðalráðgjafi á sviði landbúnaðar og skógræktar hjá Norrænu ráðherranefndinni, tilnefndur af háskólaráði

Varamenn

- **Álfheiður Sverrisdóttir**, deildarfulltrúi, varamaður fyrir Jón Kristófer Arnarson
- **Bjarni Freyr Gunnarsson**, nemandi í búfræði, varamaður fyrir Margréti Björnsdóttur
- **Guðrún Sigríður Tryggvadóttir**, bóndi Svartáarkoti, varamaður fyrir Guðveigu Lind Eyglóardóttur
- **Hrönn Jörundsdóttir**, forstjóri MAST, varamaður fyrir Halldór Þorgeirsson og Torfa Jóhannesson
- **Ragnhildur Helga Jónsdóttir**, aðjúnt og brautarstjóri náttúru- og umhverfisfræði, varamaður fyrir Jóhannes Sveinbjörnsson

Rektorsskrifstofa

Gæðamál

GUÐMUNDA SMÁRADÓTTIR, MANNAUÐS- OG GÆÐASTJÓRI

Í upphafi árs 2020 tók Guðmunda Smáradóttir við starfi mannaúds- og gæðastjóra af Þórönnu Jónsdóttur.

Verkefnin voru fjölbreytt á árinu og lituðust ekki hvað síst af heimsfaraldrinum.

Gæðaráð háskólanna skilaði í apríl framvinduskýrslu (e. *Mid-Term Progress Report*) til LbhÍ sem endurgjöf á áfangaskýrslu (e. *Mid-Term Review*) sem LbhÍ skilaði til Gæðaráðs háskólanna árið 2019. Niðurstöður skýrslunnar voru góðar og hvatning til áframhaldandi uppbyggingar við skólann. Stefnu og framtíðarsýn skólans var hrósað og því að skólinn hefði valið sér mælanleg markmið til að fylgja stefnunni eftir.

Landbúnaðarháskóli Íslands hlaut í maí vottun um að háskólinn starfræki launakerfi sem stenst kröfur jafnlaunastaðalsins ÍST 85. Jafnlaunakerfi Landbúnaðarháskóla Íslands nær til allra starfsmanna skólans. Kerfið er samansafn af ferlum, launaviðmiðum, skjölun, verklagi og fleiru til að tryggja að málsmeðferð og ákvarðanatáka í launamálum feli ekki í sér kynbundna mismunun.

Gæðastefna LbhÍ var samþykkt af háskólaráði á árinu. Með gæðastefnu skólans setur LbhÍ sér m.a. þau markmið að þróa gæðakerfi sem er í samræmi við Rammaáætlun Gæðaráðs íslenskra háskóla, Kröfur og leiðbeiningar fyrir gæðatryggingu á sviði æðri menntunar í Evrópu og stefnu LbhÍ. Skólinn setur sér þau markmið að styðja við sjálfsmat fagdeilda þar sem sýnt er fram á gæði námsumhverfis nemenda, gæði prófgráðna og að gæði rannsókna séu tryggð með kerfisbundnum hætti. Skólinn setur sér að auki

þau markmið að efla hugarfar gæðamenningar með stöðugum umbótum, þjálfun og fræðslu.

Á árinu var áfram unnið að því að taka saman fyrirliggjandi reglur, bæta við og uppfæra stefnur í gæðahandbók í UGLU. Tekin var ákvörðun á árinu um að fjárfesta í nýju SharePoint gæðakerfi samhliða kaupum á nýju skjalakerfi skólans. Gæðahandbók LbhÍ verður lifandi skjal í nýju gæðakerfi skólans.

Öryggisnefnd LbhÍ vann gott starf á árinu í kjölfar úttektar Vinnuefirlitsins á starfsstöðvum skólans. Tilmælum um úrbætur var sinnt og gott samstarf við Ríkiseignir. Ákveðið var að taka upp eigið eldvarnarefirlit á öllum starfsstöðvum skólans, tækjabúnaður, öryggisbúnaður og neyðarútgangar voru yfirfarnir svo eitthvað sé nefnt.

Í tengslum við aukna vinnuvernd og áherslu á bætt heilsu- og vinnuumhverfi starfsmanna var samningur um aukna þjónustu Vinnuverndar gerður á árinu. Samningurinn felur í sér trúnaðarlæknaþjónustu, ráðgjöf hjúkrunarfræðinga, heilsufarsmat, inflúensubólusetningar, samtalsmeðferð við sálfræðinga og vinnustaðaúttekt sjúkraþjálfara.

Í kjölfar heimsfaraldurs var viðbragðsáætlun sett fram og kynnt. Markmið viðbragðsáætlunarinnar er að tryggja skipulögð viðbrögð og að nauðsynleg aðstoð berist á sem skemmstum tíma ef hættuástand skapast. Í viðbragðsáætluninni er sett fram áætlun um viðbrögð við ógnum, náttúruvá, smitsjúkdómum, efnaslysum ofl. Neyðarstjórn skólans var stofnuð og virkjuð á árinu og kom reglulega saman vegna viðbragða við heimsfaraldrinum.

Landbúnaðarháskólinn gekk undir lok árs 2020 til samstarfs við CEO HUXUN um mánaðarlegar mannauðsmælingar meðal starfsmanna og stjórnenda. Markmiðið með mannauðsmælingum er ekki hvað síst að byggja upp betri gæðavitund og skapa vettvang fyrir starfsmenn til þess að koma með ábendingar og tillögur að bættu starfsumhverfi sem leiðir til aukinnar starfsánægu og trausts.

Síðast en ekki síst gekk skólinn á árinu til samstarfs við Franklin Covey á Íslandi um starfsmanna- og stjórnendabjálfun. Samstarfið er liður í innleiðingu stefnu skólans auk markvissrar starfsmanna- og stjórnendabjálfunar. Starfsmönnum var boðið að sækja vinnustofur og kynnst verkferlum 7 venja til árangurs. Þjálfunin byggir á mest seldu stjórnunarbók allra tíma: 7 Habits of Highly Effective People, eftir Stephen Covey.

Jafnréttisstarf

SÓLVEIG MAGNÚSDÓTTIR, SKJALA- OG UPPLÝSINGAFULLTRÚI

Við Landbúnaðarháskóla Íslands er starfandi jafnréttisfulltrúi, Eyjólfur K. Örnólfsson sem fer með umsjón jafnréttismála hjá Landbúnaðarháskóla Íslands í umboði rektors. Einnig er starfandi jafnréttisnefnd sem í eru auk jafnréttisfulltrúa, Sólveig Magnúsdóttir, fulltrúi starfsmanna og Ásta Óskarsdóttir, fulltrúi nemenda sem styrkja jafnréttisfulltrúa í starfi sínu. Jafnréttisfulltrúi mótar og gerir tillögu um jafnréttisáætlun fyrir skólann, fylgist með framgangi hennar og endurskoðar hana reglulega. Í mars 2020 var jafnréttisáætlun endurskoðuð

https://www.lbhi.is/sites/lbhi.is/files/gogn/vidhengi/um_lbhi/reglugerdir/200416_jafnrettisaaetlun.pdf.

Jafnréttisfulltrúi tekur þátt í samráðsvettvangi háskólanna í jafnréttismálum og sameiginlega héldu opinberu háskólarnir árlega jafnréttisdaga

3.-7. febrúar. Dagskráin var fjölbreytt og byggði á þverfaglegu samstarfi þar sem markmiðið var að sameina hátíðarbrag og gagnrýna sýn á stöðu jafnréttismála.

Í byrjun skólastarfs, 18. og 19. ágúst fóru aðilar í jafnréttisnefnd inn í kennslustundir hjá öllum nýnemum og kynntu fyrir þeim jafnréttismál innan skólans, jafnréttisáætlun og hlutverk og starfsemi jafnréttisnefndarinnar.

Í vinnu við innleiðingu á jafnlaunavottun árið 2020 setti skólinn sér ákveðin markmið varðandi launamun kynjanna og voru þau markmið lögð til umsagnar hjá jafnréttisnefnd sem síðan skilaði af sér umsögn. Landbúnaðarháskóli Íslands hlaut formlega vottun um að háskólinn starfræki launakerfi sem stenst kröfur jafnlaunastaðalsins ÍST 85 í júní 2020.

Markaðs- og kynningarmál

RÓSA BJÖRK JÓNSDÓTTIR, KYNNINGARSTJÓRI

Kynningarstjóri starfar í góðri samvinnu við annað starfsfólk og nemendur. Kynningarstjóri er einnig markaðsstjóri og vefstjóri ásamt því að hafa umsjón með útgáfumálum skólans. Kynningarstjóri starfar undir rektor.

Árið 2020 litaðist af Covid-19 faraldrinum og mikið af starfi framhalds- og háskólanna féll niður eða var frestað og hægt og rólega færðist hluti á stafrænan máta. Má þar nefna rafrænar kynningar í framhaldsskólum og eitthvað af viðburðum fært yfir í streymi.

Markaðsefni og auglýsingar

Nýr námsleiðabæklingur var gefinn út í upphafi árs 2020. Bæklingurinn er í A5 broti og telur 40 síður. Í honum er yfirlit yfir allar námsbrautir þar sem hver braut fær eina opnu. Hugmyndin með honum var að allt nám þvert á námsstig fái sín notið. Hver braut er sett upp með sama hætti og auðvelt er að sjá aðalatriði eins og námsstig, lengd og starfsstöð. Brautunum er svo raðað í röð eftir fagdeildunum þremur Ræktun & Fæða, Skipulag & Hönnun og Náttúra & Skógur. Bæklingnum var svo dreift á Háskóladeginum í lok febrúar. Upplagið var 1000 eintök og prentað í Ísafoldarprentsmiðju.

Fyrir utan bæklingana var útbúið prentefni á rúllustanda, einn með hverri fagdeild fyrir sig og brautir þar undir ásamt einföldum standi með merki skólans og öðrum með myndum og táknum fyrir hverja braut. Áhersla var lögð á skemmtilegar myndir og líflegt útlit. Einnig voru útbúnir endurskinsborðar með merki skólans og „sjáumst“ auk merktra penna og bolla sem ýmist var notað eða gefið gestum við ýmis tækifæri.

Auglýsingaherferð

Auglýsingastofan Pipar TBWA hefur séð um birtingarplan og utanumhald í samstarfi við kynningarstjóra við markaðsherferð sem farið er í að vori og stendur fram að lokadegi umsókna í byrjun júní. Árið 2020 var umsóknarfrestur framlengdur til 15. júní vegna óvissu á covid tímum. Herferðin hófst

27. apríl og stóð fram til 15. júní. Fyrir herferðina á samfélagsmiðlum Facebook og Instagram má sjá að flestir smellir komu frá Facebook eða 69% og fleiri hjá eldri markhópum. Fleiri smellir voru á Instagram Story hjá yngri hópnum en þeim eldri. Smellir þar voru 20% og smellir af Instagram Feed voru 10%.

Árangur innlendra vefborða í vorherferðinni var ágætur en heildarsmellhlutfall var 0,11% og var meðalkostnaður við smell 483 kr. Fyrir utan efnisgerð í prent-, stafræna, umhverfis og ljósvakamiðla er lendingarsíðan umsoknir.lbhi.is þangað sem umferð er beint af stafrænu miðlunum m.a. sem og sýnileiki á samfélagsmiðlum eins og Facebook og Instagram. Farið var í tókur á nýju efni fyrir auglýsingar og var þá áhersla á að bæta við efni tengt garðyrkjunáminu. Farið var í tókur snemmvors á Reykjum þar sem nemendur voru í aðalhlutverki og tekið upp efni þar sem þeir voru við störf.

Fjölmiðlavöktun

Umfang umfjöllunar eftir tegundum fjölmiðla fyrir árið 2020 sýnir mest magn á netmiðlum (224) prentmiðlar (174) sérvefir (40) og ljósvakamiðlar (19). Hækkun er á fjölda birtra fréttu milli ára. Mesta umfjöllun er í Bændablaðinu þá næst í Skessuhorni. Á netmiðlum er mesta umfjöllun í Bændablaðinu og þá í Morgunblaðinu og síðan í Fréttablaðinu. Í samanburði við umfjallanir á öðrum háskólum er LbhÍ í 5. sæti með 457 fréttir. Háskólinn á Akureyri með 766, Listaháskólinn með 1.021 frétt, Háskólinn í Reykjavík með 1.590 fréttir og Háskóli Íslands efstur með 6.632.

Kynningar

Háskóladagurinn 2020 var haldinn rétt áður en að samkomutakmarkanir skullu á, þann 29. feb. LbhÍ var með kynningarbása á þremur stöðum; í HÍ, HR og LHÍ. Kynningarnar voru hefðbundnar og lögð áhersla á að kynna framboð á grunnnámi við skólann ásamt því að kynna hann í heild. Við vorum

með góða viðveru í húsakynnum Listaháskólans í fyrsta skipti þar sem fulltrúar frá skipulagsfræði voru á staðnum og sögðu frá meistaranámi í skipulagsfræði en aðaláhersla var á BS nám í landslagsarkitektúr þar sem fulltrúar nemenda og kennara kynntu brautina. Við vorum einnig í fyrsta skipti með viðveru í húsakynnum HR og kynntu nemendur og kennarar námið. Einnig vorum við á neðri hæð háskólatorgs HÍ. Þar var góður hópur af nemendum og starfsfólki og sem kynntu skólann í heild. Í framhaldi af háskóladeginum í Reykjavík var stefnt að Háskóladegi á Akureyri sem var svo felldur niður vegna Covid faraldursins. Aðrar heimsóknir í skóla eða kynningar féllu niður eða frestuðust sökum samkomutakmarkana og aðstæðna í Þjóðfélaginu. Þó var aðeins um kynningar í gegnum fjarfundamiðla sem gekk vel.

Vegna samkomutakmarkana var brugðið á það ráð að vera með vefkynningu á nýrri meistaranámsbraut við skólann, Umhverfisbreytingar á norðurslóðum e. *Environmental Changes at Higher Latitudes*. Kynningin var í lifandi streymi gegnum Facebook og gekk mjög vel og er góður vettvangur til að koma efni til skila í gegnum netið á tímum lokana. Umsóknarfrestur í námið var 15. apríl og var kynningin haldin 8. apríl 2020.

Viðburðir og heimsóknir

Helstu viðburðir og heimsóknir árið 2020 voru fjölbreyttar þó síðari hluti ársins hafi verðið litaður af heimsfaraldri og þá var ekkert um heimsóknir og viðburðum frestað eða aflýst. Í janúar fengum við heimsókn frá Slóvakíu. Þar var á ferðinni 35 manna hópur framámanna í landbúnaði og stjórnkerfi ásamt fulltrúum hagsmunaaðila. Hópurinn heimsótti starfsstöðina á Reykjum og kynnti sér vistvæna nýtingu jarðvarma í landbúnaði. Guðríður Helgadóttir starfsmenntanámstjóri hélt erindi fyrir hópinn og tók á móti ásamt Guðmundu Smáradóttur

gæða- og mannauðsstjóra. Nemendafélag skólans hélt Viskukúna, árlegu spurningakeppnina og tókst mjög vel til. Við fengum heimsóknir frá góðum hópi Vinstri Grænna með Katrínu Jakobsdóttur forsætisráðherra í febrúar og gaf hópurinn sér góðan tíma á staðnum og hitti starfsfólk og nemendur ásamt því að skoða sig um á starfsstöðinni á Hvanneyri. Þá kom hópur Framsóknarmanna af Vesturlandi með Sigurð Inga Jóhannsson, samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra í för og skoðuðu þau aðstöðuna á starfsstöðinni á Hvanneyri og kynntu sér starfsemi skólans í heild.

Í lok febrúar fengum við Kristján Þór Júlíusson sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra til okkar á Hvanneyri þar sem tilefnið var að undirrita endurnýjaðan samning um þjónustu á sviði rannsókna, þróunarvinnu og sérhæfðar ráðgjafar fyrir árin 2020-2023. Þá kom ráðherra einnig ásamt Haraldi Benediktssyni og Brynjari Níelssyni að kynna sér starfsemi skólans og aðstöðu á Hvanneyri og Mið-Fossum. Í maí var skrifað undir áframhaldandi samning um leigu á aðstöðu hestamiðstöðvarinnar á Mið-Fossum og skrifuðu undir hann Ármann Ármannsson f.h. eigenda og Ragnheiður I. Þórarinsdóttir rektor í hesthúsinu á Mið-Fossum. Í lok maí mánaðar fengum við að skoða starfsemi Omega Algae sem leigja klefa í tilraunagróðurhúsinu á Reykjum. Starfsmenn OA sýndu starfsfólki LbhÍ aðstöðuna og kynntu starfsemina. Þá fengum við heimsókn og kynningu á viðskiptahraðlinum Til sjávar og sveita í lok maí þar sem forsvarsmenn kynntu

verkefnið og auglýstu eftir verkefnum. Í júní fengum við heimsókn á Hvanneyri frá 60 ára búfræðingum sem skoðuðu núverandi aðalbyggingu ásamt því að fara um gamla staðinn og rifja upp gamla tíma.

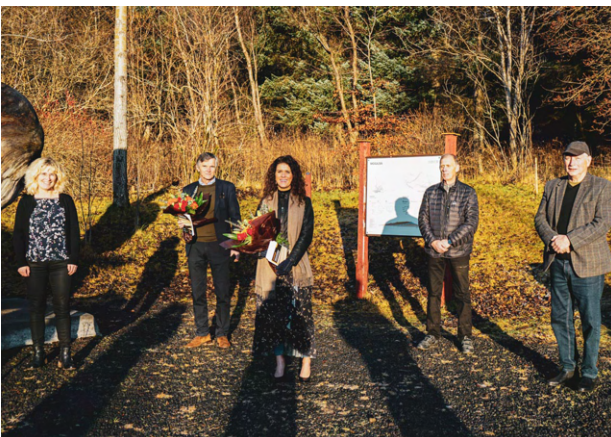
Meira var um undirskriftir, m.a. endurnýjun á samningi við Menntaskóla Borgarfjarðar um sameiginlega braut í búfræði. Þar geta nemendur hafið nám í MB á náttúrufræðibraut-búfræðilínu og ljúka svo síðari tveimur árunum á Hvanneyri á búfræðibraut. Nemendur klára þá með sameiginlegt stúdentspróf frá MB og búfræðipróf frá LbhÍ. Samningurinn var útvíkkaður þannig að hann tæki einnig til garðyrkjunámsins. Þá getur nemandi hafið námið í MB og lokið svo á garðyrkjubrautum kenndum á Reykjum og þá hlotið sameiginlega stúdentsgráðu frá MB og garðyrkjufræðings frá LbhÍ. Samskonar samningur er við Fjölbrautaskóla Suðurlands á Selfossi.

Samstarfssamningur um Orkídeu, samstarfsverkefni um nýsköpun á Suðurlandi á vegum Landsvirkjunar, Samtaka sunnlenskra sveitarfélaga, Landbúnaðarháskóla Íslands og sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra, var undirritaður í júlí á starfsstöð skólans að Reykjum. Þar skrifuðu undir Eva Björk Harðardóttir, formaður Samtaka sunnlenskra sveitarfélaga, Kristján Þór Júlíusson, sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra, Kristín Linda Árnadóttir, aðstoðarforstjóri Landsvirkjunar og Ragnheiður I. Þórarinsdóttir, rektor Landbúnaðarháskóla Íslands.

Skólafárið hófst aftur með nýnemamóttöku í lok ágúst en nýnemar í garðyrkju höfðu hist í júní í Grasagarðinum í Reykjavík vegna endurbyggingar á garðskálanum á Reykjum.

Í nóvember afhenti Guðríður Helgadóttir starfsmenntanámsstjóri og verkefnisstjóri TreProX Þórdísi Kolbrúnu Reykaförð Gylfadóttur og Hallgrími Jónassyni forstöðumanni Rannís formlega fyrstu eintök bókarinnar Gæðafjalir – viðskiptaflokkun á timbri úr barrtrjám við stutta athöfn við Rannsóknastofnun Skógræktarinnar á Mógilsá, en bókin er fyrsta afurðin úr evrópska samstarfsverkefninu TreProX.

Brautskráningar

30. maí var haldin hátíðleg brautskráning garðyrkjunema frá Reykjum í Hveragerðiskirkju og var kaffisamsæti að lokinni athöfn. Þá voru veitt verðlaun fyrir góðan árangur í námi og glaðst yfir áfanganum.

5. júní var síðan haldin brautskráning búfræði- og háskólanema í Hjálmakletti í Borgarnesi. Við hátíðlega athöfn voru auk brautskráningar veitt verðlaun fyrir góðan námsárangur og úthlutun styrkja á vegum skólans. Að lokinni athöfn var kaffisamsæti í Ásgarði á Hvanneyri.

Mannauður

KRISTÍN SIEMSEN, SKRIFSTOFUSTJÓRI

Nafn	Starfsheiti
Anna Guðrún Þórðardóttir	Kennari
Arngrímur Thorlacius	Dósent
Ágústa Erlingsdóttir	Námsbrautarstjóri skruðgarðyrkjubrautar
Álfheiður B Marinósdóttir	Kennslustjóri
Álfheiður Sverrisdóttir	Deildarfulltrúi
Ása Lovísa Aradóttir	Prófessor
Áshildur Bragadóttir	Endurmenntunarstjóri
Berglind Orradóttir	Aðstoðarforstöðumaður Landgræðsluskóla
Birna Kristín Baldursdóttir	Lektor
Bjarni Diðrik Sigurðsson	Prófessor
Björgvin Örn Eggertsson	Námsbrautarstjóri Skógar og náttúrubrautar
Björn Þorsteinsson	Prófessor
Brita Kristina Berglund	Sérfræðingur
Börkur Halldór Blöndal Hrafnkelsson	Starfsmaður í gróðurhúsi
Christian Schultze	Rannsókn- og alþjóðafulltrúi
Christina Maria Stadler	Lektor
Dagný Sigurðardóttir	Gjaldkeri
Edda Þorvaldsdóttir	Kennari
Elías Hilmarsson	Matráður
Elías Óskarsson	Umsjónarmaður gróðurhúsa
Elín Davíðsdóttir	Starfsmaður bús
Emmanuel Pierre Pagneux	Lektor
Erla Sturludóttir	Lektor
Eyjólfur Kristinn Örnólfsson	Aðjúnkt, námsbrautarstjóri Búfræðibrautar
Fanney Ósk Gísladóttir	Lektor
Guðjón Helgi Þorvaldsson	Kerfisstjóri
Guðmunda Smáradóttir	Mannauðs- og gæðastjóri
Guðni Þorgrímur Þorvaldsson	Prófessor
Guðríður Helgadóttir	Starfsmenntanámsstjóri
Guðrún Lárusdóttir	Endurmenntunarstjóri
Guðrún Þórðardóttir	Bókasafnsfræðingur
Gunnar Reynisson	Aðjúnkt
Gunnar Örn Kárason	Kennari

Nafn	Starfsheiti
Hafdís Ósk Jónsdóttir	Ræstitæknir
Halldóra Traustadóttir	Skrifstofustjóri Landgræðsluskólans
Haukur Þórðarson	Kennari
Helena Guttormsdóttir	Lektor
Hinrik Þór Sigurðsson	Verkefnastjóri
Hlynur Óskarsson	Dósent
Hrannar Smári Hilmarsson	Tilraunastjóri
Ingólfur Guðnason	Námsbrautarstjóri Garðyrkjuframleiðslubrautar
Isabel Pilar Catalan Barrio	Dósent, deildarforseti Náttúru og skógar
Jófríður Leifsdóttir	Rannsóknamaður
Jóhanna M Kristjánsdóttir	Ræstitæknir
Jóhannes Guðbrandsson	Nýdoktor
Jóhannes Kristjánsson	Kennari
Jóhannes Sveinbjörnsson	Dósent
Jón Guðmundsson	Lektor
Jón Hallsteinn Hallsson	Prófessor
Jón Kristófer Arnarson	Námsbrautarstjóri Garð- og skógarplöntubrautar
Jónína Sigríður Þorláksdóttir	Doktorsnemi
Jónína Svavarsdóttir	Sérfræðingur
Karen Björg Gestsdóttir	Kennari
Kristín Pétursdóttir	Lektor, námsbrautarstjóri Landslagsarkitektúrs
Kristín Siemsen	Skrifstofustjóri rekstrarsviðs
Kristín Theodóra Ragnarsdóttir	Fjármálastjóri
Linda Sif Níelsdóttir	Verkefnastjóri
Logi Sigurðsson	Bústjóri
Margrét Ágústa Jónsdóttir	Deildarfulltrúi
Maria Wilke	Doktorsnemi
María Svavarsdóttir	Sérfræðingur í rannsóknum
Már Guðmundsson	Umsjónarmaður útisvæða
Oddný Sólveig Jónsdóttir	Þjónustufulltrúi
Ólafur Gestur Arnalds	Prófessor
Ólöf Ósk Guðmundsdóttir	Aðjúnt
Pavla Dagsson Waldhauserová	Sérfræðingur
Páll Sigurðsson	Sérfræðingur
Pétur Jónsson	Rekstrarstjóri fasteigna
Ragnheiður I Þórarinsdóttir	Rektor
Ragnhildur Helga Jónsdóttir	Aðjúnt, námsbrautarstjóri Náttúru- og umhverfis
Rósa Björk Jónsdóttir	Kynningarstjóri
Ruth Phoebe Tchana Wandji	Doktorsnemi

Nafn	Starfsheiti
Samson Bjarnar Harðarson	Lektor
Selma Ágústsdóttir	Þjónustufulltrúi
Sigríður Ása Guðmundsdóttir	Bókari
Sigríður Kristjánsdóttir	Dósent, deildarforseti Skipulags og hönnunar
Sigurborg Hanna Sigurðardóttir	Kennari
Símon Arnar Pálsson	Umsjónarmaður fasteigna
Sjöfn Vilhelmsdóttir	Forstöðumaður Landgræðsluskóla
Snorri Baldursson	Sérfræðingur
Sólveig Magnúsdóttir	Upplýsinga- og skjalastjóri
Steinunn Garðarsdóttir	Sérfræðingur í rannsóknum
Svala Sigurgeirsdóttir	Deildarfulltrúi
Svava Brynja Bjarnadóttir	Ræstitæknir
Teitur Sævarsson	Rannsóknamaður
Úlfur Óskarsson	Lektor
Þorkell Þórðarson	Starfsmaður bús
Þóroddur Sveinsson	Lektor, deildarforseti Ræktunar og fæðu
Þórunn Edda Bjarnadóttir	Deildarfulltrúi
Þröstur Þórsson	Starfsmaður fasteigna og útisvæða

Til þeirra sem hættu störfum á árinu vegna aldurs eða hurfu til annarra starfa;
bestu þakkir fyrir samstarfið og gangi ykkur allt í haginn á nýjum vettvangi.

Sjóðir á vegum skólans

RAGNHEIÐUR I. ÞÓRARINSDÓTTIR

Við brautskráningu voru veittir styrkir til framhaldsnáms úr Framfarasjóði og Blikastaðasjóði.

Blikastaðasjóður

Magnús Sigsteinsson, einn af stofnendum Blikastaðasjóðs, veitti **Heiðrúnu Sigurðardóttur** styrk til doktorsnáms við Landbúnaðarháskóla Íslands og Sænska landbúnaðarháskólann SLU. Verkefni hennar heitir Exploring the genetic regulation of ability and quality of gaits in Icelandic horses og miðar að því að auka þekkingu á erfðafræðilegum grunni gangtegunda íslenska hestsins.

Framfarasjóður Ingibjargar Guðmundsdóttur og Þorvaldar Guðmundssonar í Síld og fisk

Geirlaug Þorvaldsdóttir, fulltrúi stofnenda Framfarasjóðs Ingibjargar Guðmundsdóttur og Þorvaldar Guðmundssonar í Síld og fisk veitti **Hönnu Valdísi Guðjónsdóttur** styrk til framhaldsnáms, en hún hóf MS-nám í búvísindum við Landbúnaðarháskóla Íslands síðastliðið haust.

Minningarsjóður Hjartar Snorrasonar og Ragnheiðar Torfadóttur

Sjóðurinn var stofnaður til minningar um Hjört Snorrason og Ragnheiði Torfadóttur, skólastjóra hjón á Hvanneyri, af sonum þeirra á 75 ára afmæli Hvanneyrarskólans.

Árið 2020 hlaut Þorvaldur Ragnar Þorbjörnsson styrk vegna góðs árangurs í námsdvöl.

Rekstrarsvið

Rekstrarskrifstofa

KRISTÍN SIEMSEN, SKRIFSTOFUSTJÓRI

Rekstrarskrifstofa annast fjármál, bókhald, launaútreikninga, áætlanagerð, innheimtu og önnur tengd verkefni. Tölvumál heyra einnig undir rekstrarsvið.

Starfsmenn á rekstrarskrifstofu 2020 voru:

- Theodóra Ragnarsdóttir, rekstrarstjóri
- Kristín Siemsen, skrifstofustjóri
- Dagný Sigurðardóttir, gjaldkeri
- Sigríður Ása Guðmundsdóttir, bókarí
- Oddný Sólveig Jónsdóttir, þjónustufulltrúi (49%)
- Selma Ágústsdóttir, þjónustufulltrúi (50%)

Tölvuþjónusta annast rekstur tölvukerfa, gagnaveitna og annara tæknimála.

Starfsmenn tölvuþjónustu 2020 voru:

- Guðjón Helgi Þorvaldsson, kerfisstjóri
  - Þórir Freyr Flosason, tölvumaður (hætti 1. júní)
- Gerður var þjónustusamningur við Tölvuþjónustuna frá 1. ágúst.

Bókasafnið rekur þjónustu og útlánastarfsemi á þremur stöðum, Hvanneyri, Keldnaholti og Reykjum. Safnið er sérhæft á sviði náttúruvísinda, einkum búfræði, garðyrkju og umhverfisfræða.

Starfsmenn bókasafna 2020 voru þessir:

- Guðrún Þórðard., bókasafnsfræðingur (70%).
- Elín Davíðsdóttir, bókavörður (30%)

Rannsóknarstofur eru starfræktar á Hvanneyri og Keldnaholti vegna kennslu- og rannsóknaverkefna innan skólans. Á Keldnaholti eru starfræktar rannsóknastofur í jarðvegsfræði, sameindafræði og

til mælinga á gróðurhúsalofttegundum. Á Hvanneyri eru rannsóknastofur vegna kennslu og efnagreininga á fóðri og gróðri.

Hvanneyrarbúið ehf er alfarið í eigu skólans og rekur kúabú á Hvanneyri. Búreksturinn er grunnur fyrir mikilvæga þætti í kennslu og rannsóknum við stofnunina. Áhersla hefur verið á búfjárrækt og jarðrækt en á seinni árum einnig atferlis-, umhverfis- og orkuvísindi.

Tilraunaaðstaða

Á Hvanneyri í Borgarfirði er tilrauna- og kennslufjós og aðstaða til allra jarðræktar- og umhverfissrannsókna.

Á **Hesti í Borgarfirði** er tilraunabú LbhÍ í sauðfjárrækt. Þar fara fram kynbóta- og erfðarannsóknir, ásamt tilraunum með jarðrækt og meðferð og fóðrun sauðfjár. Jörðin hefur einnig verið nýtt til rannsókna í umhverfismálum m.a. varðandi endurheimt votlendis.

Á **Reykjum í Ölfusi** er gróðurhús og þar fara fram tilraunir í ylækt og uppeldi plantna. Útiaðstaða er fyrir tilraunir í ræktun matjurta og garðplantna.

Á **Möðruvöllum í Hörgárdal** er aðstaða fyrir jarðræktartilraunir

Fjármál

THEODÓRA RAGNARSDÓTTIR, REKSTRARSTJÓRI

Bráðabirgðaniðurstaða ársreiknings LbhÍ (21. maí 2021)

	2020	2019
Tekjur		
Sértekjur	657.035.530	648.278.150
Aðrar rekstrartekjur	60.223.500	57.767.900
Tekjur samtals	717.259.030	706.046.050
Gjöld		
Laun	957.453.587	916.995.657
Rekstrarkostnaður	930.117.724	736.469.921
Afskriftir eigna	29.716.064	23.949.144
Gjöld samtals	1.917.287.375	1.677.414.722
Gjöld umfram tekjur	-1.200.028.345	-971.368.672
Framlag ríkissjóðs	983.300.000	1.028.900.000
Framlag til afskrifta	29.716.064	23.949.144
Samtals	-187.012.281	81.480.472
Afkoma ársins	-187.012.281	81.480.472

Kennslusvið

Almennt

ÁLFHEIÐUR B. MARINÓSDÓTTIR, KENNSLUSTJÓRI

Meginmarkmið kennslusviðs er að tryggja gott skipulag á daglegu kennslustarfi skólans og veita nemendum og starfsfólki almennar upplýsingar og þjónustu.

Starfsfólk á kennslusviði 2020 voru:

- Álfheiður B. Marinósdóttir, kennslustjóri.
- Álfheiður Sverrisdóttir (80%) deildarfulltrúi.
- Áshildur Bragadóttir, endurmenntunarstjóri (í afleysingu frá 1. nóvember).
- Ástríður Margrét Eymundsdóttir, náms- og starfsráðgjafi. Ástríður er ráðin í gegnum samstarf við Háskóla Íslands og er í 25 % starfi við LbhÍ.
- Bjarni Diðrik Sigurðsson, umsjónarmaður framhaldsnámsins.
- Björgvin Örn Eggertsson, verkefnastjóri við endurmenntun.
- Christian Schultze, alþjóðafulltrúi.
- Guðrún Lárusdóttir, endurmenntunarstjóri (í leyfi frá 1. nóvember)
- Hinrik Þór Sigurðsson, verkefnastjóri við endurmenntun.
- Linda Sif Níelsdóttir (80%) verkefnastjóri, ráðin inn á kennslusvið 1. september 2020.
- Svala Sigurgeirsdóttir (50%) deildarfulltrúi.
- Þórunn Edda Bjarnadóttir (60%) deildarfulltrúi.

Náms- og starfsráðgjöf

ÁSTRÍÐUR M. EYMUNSDÓTTIR

Ársskýrsla tekur mið af því ástandi sem skapaðist í skólastarfinu vegna Covid-19 og því koma fram aðrar og meiri upplýsingar en vanalega.

Helstu verkþættir:

- Viðtöl við nemendur vegna námslegra og persónulegra þátta
- Utanumhald og samningar vegna sértækra úrræða í námi og prófum
- Samskipti við kennara og annað starfsfólk
- Þátttaka í nýnemakynningum – á staðnum og rafrænt.
- Fundir með Kennsluskrifstofu féllu niður, þess í stað voru samskipti óformleg við kennsluskrifstofuna í gegnum fjölmörg símtöl og tölvupósta
- Leiðsögn nema í náms- og starfsráðgjöf sem fengu tækifæri til að kynna LbhÍ
- Þróun rafrænnar ráðgjafar til að mæta þörfum nemenda
- Utanumhald námskeiðs í Hugrænni atferlismeðferð fyrir nemendur í samstarfi við Kvíðameðferðarstöðina sem haldið var tvisvar og var fjöldi nemenda 19.

Fyrirlestrar

- Þátttaka í Háskóladeginum fyrir hönd skólans

Fræðsla til nemenda 2020:

- Kynning á störfum náms- og starfsráðgjafa,

sértækum úrræðum og því að hefja nám á háskólastigi og á starfsmenntabrautum

- Námstæknikennsla fyrir námsbraut
- Fræðsla um kynbundna og kynferðislega áreitni og ofbeldi

Tölfræði 2020

Vormisseri

- 30 bókuð viðtöl við nemendur
- Um það bil 200 nemendaerindi í tölvupósti

Haustmisseri

- 134 bókuð viðtöl við nemendur
- Um það bil 400 nemendaerindi í tölvupósti

Vormisseri 2020 dró mjög hratt úr bókuðum viðtölum eftir að samkomubanni var komið á um miðjan mars en aftur á móti tvöfaldaðist fjöldi nemendaerinda með tölvupósti. Ýmsar ástæður geta verið fyrir þessu en þær sem eru líklegastar miðað við samtöl við nemendur eru þessar:

- Nemendur höfðu allir þegar hafið nám, höfðu verið í hefðbundinni kennslu fram að mars þannig að stuttur tími var eftir af misserinu og þó svo að seinni lota vormisseris hafi rétt byrjað þá þekktu nemendur þegar kennara og samnemendur þannig að þessi breyting var minna álag.
- Það má gefa sér að nemendur hafi verið óöruggir með það hvort rafræn ráðgjöf utan tölvupósta væri í boði og báðu því lítið um rafræn viðtöl eða símaviðtöl.
- Skilaboð frá sóttvarnaryfirvöldum og skóla-yfirvöldum voru mjög skýr; samkomubann og heimapróf og því lítil óvissa um hvað væri framundan í náminu.

Á haustmisseri 2020 meira en tvöfaldaðist fjöldi bókaðra viðtala og einnig tvöfaldaðist fjöldi nemendaerinda í tölvupósti. Miðað við þær

upplýsingar sem eru til staðar frá nemendum er talið að ástæður þessa geti verið:

- Skilvirkt og vel kynnt kerfi rafrænnar ráðgjafar þar sem nemendur vita að þeir geta bókað viðtöl í hverri viku hjá náms- og starfsráðgjafa.
- Meiri óvissa um nám, námsaðstæður, próf og prófaðstæður þar sem skólar áttu að vera opnir en mismunandi starfsemi fór fram miðað við sóttvarnarreglur hverju sinni. Þessi óvissa olli nemendum kvíða og óöryggi.
- Skortur á tengingu við samnemendur og kennara. Í sumum tilfellum töluðu nemendur um að þeir hefðu aldrei hitt kennara, hvorki á staðnum né rafrænt og stundum höfðu þeir heldur ekki hitt samnemendur sem gerði það að verkum að þeir upplifðu sig mjög eina í námi og undir meira álagi.
- Langur tími í svokölluðu „Covid-ástandi“ og farið að draga úr úthaldi og þoli nemenda.
- Aukin eftirspurn á viðtölum vegna persónulegra mála s.s. vanlíðan, kvíði og ýmis andleg vandamál.
- Aukin eftirspurn eftir viðtölum vegna námstækni og skipulagsaðstoðar.

Skipting bókaðra viðtala milli deilda við LbhÍ:

Vormisseri 2020:

- Garðyrkjudeildir: 10%
- Búfræðideild: 17%
- Háskóladeildir: 56%
- Fyrirspurnir utan skóla: 17%

Haustmisseri 2020:

- Garðyrkjudeildir: 24%
- Búfræðideild: 12%
- Háskóladeildir 56%
- Fyrirspurnir utan skóla: 8%

Endurmenntun

ÁSHILDUR BRAGADÓTTIR, ENDURMENNTUNARSTJÓRI

Árið 2020 var um margt öðruvísi en undanfarin ár í starfsemi Endurmenntunar Landbúnaðarháskóla Íslands. Í ljósi aðstæðna var minna framboð af námskeiðum en um leið voru fleiri nemendastundir í fjarkennslu. Til stóð að vera með á sjötta tug námskeiða um allt land en reyndin varð önnur og eingöngu hægt að halda um þriðjung þeirra námskeiða sem skipulögð höfðu verið. Námskeið sem hægt var að halda í fjarkennslu voru færð yfir í rafræna kennslu, en öðrum námskeiðum var ýmist frestað eða þau lögð niður.

Mikil bjartsýni ríkti um námskeiðahald fyrstu vikur ársins og óhætt er að segja að árið hafi farið vel af stað. Á þriðja tug námskeiða voru skipulögð og öll námskeið vel sótt. Um miðjan mars skall heimsfaraldurinn á þjóðinni af fullum þunga og ströngum samkomutakmörkunum og eins og áður sagði var ákveðið að fella niður námskeið eða fresta þeim, allt eftir efni og ástæðum.

Í lok apríl voru sóttvarnareglur rýmkaðar og var fjöldi námskeiða haldinn fram á sumar enda mikil eftirspurn eftir námskeiðum, meðal annars í trjáfellingum, ræktun í skólagörðum, jurta- og indigo litun og meðferð á lífrænum úrgangi. Stofnunin hélt einnig endurmenntunarnámskeið fyrir líffræðikennara í framhaldsskólum og félag fata- og textílkennara í framhaldsskólum í júní og stóð fyrir sumarnámskeiðum í samstarfi við háskóladeildir LbhÍ sem haldin voru í fjarkennslu.

Í ágúst kom í ljós að sóttvarnaraðgerðir yrðu hertar að nýju og ljóst að fresta þyrfti flestum námskeiðum sem til stóð að halda á haustmánuðum en grunn-

og framhaldsnám í Reiðmanninum fór af stað á haustmánuðum og nemendur í námskeiðinu Grænni skógar héldu áfram sínu námi.

Vorið 2020 útskrifuðust fjórir hópar í Reiðmanninum eftir tveggja ára nám við Endurmenntun LbhÍ, tveir í Kópavogi, einn í Hafnarfirði og einn á Selfossi. Fjórir hópar hófu síðan nám í Reiðmanninum um haustið, tveir á Flúðum, einn í Hafnarfirði og einn í Kópavogi. Þrjú framhaldshópar í Reiðmanninum III hófu einnig nám, í Hafnarfirði, Kópavogi og á Selfossi.

Nám í Reiðmanninum er haldið víðsvegar um land og á árinu 2020 voru alls 15 hópar í gangi á 7 stöðum á landinu, ýmist á fyrsta, öðru eða þriðja ári Reiðmannsins: Flúðum, Hafnarfirði, Hellu, Kópavogi, Mið-Fossum, Mosfellsbæ og Selfossi. Alls voru 180 knapar í námi í Reiðmanninum árið 2020 og koma vel menntaðir reiðkennarar og tamningamenn með mikla reynslu að staðarkennslu.

Samstarf er grundvöllur að fjölbreyttu námskeiðsframboði Endurmenntunar LbhÍ og í venjulegu árferði eru fjölmörg námskeið haldin í samstarfi við ýmsar stofnanir, félagasamtök og aðilum atvinnulífsins. Áfram verður lögð áhersla á gott samstarf sem ríkt hefur við þessa aðila, þeirra á meðal atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið, búnaðarfélag og búnaðarsambönd, Bændasamtökin, Félag iðn- og tæknigreina, IÐUNA fræðslusetur, Rannsóknarmiðstöð landbúnaðarins, símenntunarmiðstöðvar, Skógræktina, umhverfis- og auðlindaráðuneytið, Umhverfisstofnun og Vinnueftirlitið.

Á hverju ári er haldið staðarnám á vegum Endurmenntunar í samstarfi við háskóladeildir LbhÍ. Á árinu 2020 sátu nemendur Endurmenntunar meðal annars í áföngunum í skipulagslögfræði, bókhaldi, sjálfbærri þróun og jarðfræði. Hefur gefist vel að bjóða upp á endurmenntunarnámskeið sem eru staðarnámskeið hjá Landbúnaðarháskólanum og hafa sumir nemendurnir ákveðið að skrá sig í fullt nám hjá skólanum að námskeiðunum loknum.

Hjá Endurmenntun LbhÍ störfuðu samtals sex starfsmenn í þremur stöðugildum á árinu 2020. Guðrún Lárusdóttir endurmenntunarstjóri LbhÍ, Hinrik Þór Sigurðsson umsjónarmaður Reiðmannsins, Björgvin Örn Eggertsson umsjónarmaður Grænni skóga og Gunnar Reynisson aðjúnkt og kennari í hestafræðum. Þann 1. nóvember fór Guðrún Lárusdóttir í námsleyfi og við starfi hennar tók Áshildur Bragadóttir sem gegnir störfum endurmenntunarstjóra til 30. júní 2021. Auk fastráðinna starfsmanna koma fjölmargir verktakar að kennslu og námskeiðahaldi á vegum Endurmenntunar. Stofnunin nýtur einnig ýmissar stoðþjónustu frá Landbúnaðarháskólanum, meðal

annars frá kennsluviði, rekstrarsviði og tæknisviði skólans.

Starfsstöðvar Endurmenntunar LbhÍ eru á þremur stöðum: Hvanneyri í Borgarfirði, Keldnaholti í Reykjavík og Reykjum í Ölfusi. Námskeiðahald fer einnig fram á öðrum starfsstöðvum skólans, t.a.m. á Mið-Fossum og á Hesti í Borgarfirði. Endurmenntun leggur sig fram um að halda námskeið um allt land í samstarfi við stofnanir og félagasamtök.

Endurmenntun tekur jafnan þátt í erlendum samstarfsverkefnum og á árinu 2020 var framhald á samstarfsverkefninu „LEARN THE LIFE - „Development of the Cultural and Heritage Tourism Skills for Rural Communities“ en samstarfsaðilar verkefnisins eru frá Danmörku, Frakklandi, Króatíu, Litháen og Noregi. Endurmenntun tók einnig þátt í Nordplus verkefninu „Education of older adults – OLDER. Comparing Baltic and Nordic Frameworks“ ásamt fulltrúum frá Danmörku, Lettlandi og Litháen og lauk því samstarfi á árinu 2020.

Brautskráning Lbhí 5. júní 2020

RAGNHEIÐUR I. ÞÓRARINSDÓTTIR, REKTOR

Kæru kandiðatar, búfræðingar, starfsfólk og aðrir góðir gestir.

Fyrir hönd Landbúnaðarháskóla Íslands býð ég ykkur öll hjartanlega velkomin til brautskráningarhátiðar 2020. Kæru kandiðatar og búfræðingar, til hamingju með daginn þar sem við höldum saman upp á árangurinn af starfi ykkar, sem þið hafið unnið á undanförunum misserum og sem staðfestist með afhendingu prófskírteina hér í dag.

Þetta skólaár var fyrsta árið þar sem unnið var eftir nýrri stefnu skólans sem var samþykkt í júní á síðasta ári. Í nýrri stefnu er lögð rík áhersla á nýsköpun og rannsóknir sem styður við uppbyggingu innviða og kennslu á öllum námsstigum. Lögð er áhersla á að fjölga nemendum og kennurum við skólann og undirstrikað er mikilvægi framsækinnar kennslu sem stuðlar að verðmætasköpun og fæðuöryggi til framtíðar með sjálfbærri nýtingu auðlinda. Gildin sem sett eru fram í stefnunni eru sjálfbærni, hagsæld og framsækni.

Á undanförunu ári hefur markvisst verið unnið að því að fjölga umsóknum í samkeppnissjóði og var sótt um rúmlega hálfan milljarð í samkeppnissjóði á síðasta ári og fengust 256 milljónir samþykktar sem verður að teljast mjög góður árangur. Þá hefur verið lögð áhersla á að fjölga samstarfsverkefnum við atvinnulíf og aðra hagaðila og hafa mörg ný verkefni verið sett á laggirnar að undanförunu og fleiri í undirbúningi. Undirritaður var nýr samningur við atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið á vormisseri. Samningurinn er til þriggja ára og lögð er áhersla á aukin samskipti milli skólans og sérfræðinga ráðuneytisins.

Gaman er að minnast á Matarhátiðina og samkeppnina um Askinn 2019 sem er Íslands-

meistarakeppni í matarhandverki og var haldin í nóvember síðastliðnum í samstarfi við Markaðsstofu Vesturlands, Matarauð Íslands og Matís og tókst hátíðin sérlega vel. Nú er unnið að því að gera þessa hátíð að reglulegum viðburði í samstarfi við Samtök smáframleiðenda matvæla.

Í nýrri stefnu skólans er einnig lögð áhersla á að bæta innviði og alþjóðlegt samstarf. Hefur mikil vinna farið fram m.a. með heimsóknum okkar sérfræðinga og nemenda til erlendra háskóla, þarfagreiningum og umsóknum til innviðasjóðs Rannís og annarra sjóða.

Samningur um leigu á Mið-Fossum var endurnýjaður í síðasta mánuði til fjögurra ára. Samhliða munu aðilar vinna sameiginlega að leiðum til þess að skólinn geti eignast Mið-Fossa til framtíðar og tillögum þar að lútandi hefur verið komið á framfæri við ráðamenn. Með því myndu miklir möguleikar skapast til eflingar starfsemi skólans. Hér er bæði horft til útrásar með námskeið sem skapar skólanum sterkan sess og aukinn sýnileika og bættrar nýtingar á húsnæði skólans að Hvanneyri, bæði skólahúsnæðis og gistirýmis. Síðastliðinn vetur var aðstaðan á Mið-Fossum afar vel nýtt, sannar sögur um góðar veitingar á kaffistofunni þar bárust víða um sveitir og ýmsir ráðamenn gerðu sér sérstaka ferð.

Mið-Fossar gætu einnig stutt við jarðræktar-tilraunir. Jarðræktarhópur skólans hefur á undanförunum misserum komið upp nýjum tækjabúnaði m.a. með styrkjum frá fyrrverandi nemendum og innviðasjóði Rannís. Nýjasta tækið sem er væntanlegt á næstunni er tilraunareitapreskivél sem er búnaður upp á tugi milljóna. Unnið hefur verið að því að bæta

aðstöðuna á Hvanneyri fyrir jarðræktina. Tillögur að uppbyggingar- og aðgerðaáætlun var send ráðherra á haustmisseri. Sú vinna hefur fengið enn aukinn byr með veglegri gjöf Magnúsar Óskarssonar fyrrverandi kennara sem arfleiddi skólann að öllum eigum sínum til uppbyggingar á rannsókn- kennsluáðstöðu til jarðræktarfræða, umhverfisfræða og landnýtingar. Fyrirhugað er að halda fund með starfsmönnum um tillögur að uppbyggingu sem falla að óskum Magnúsar. Er skólinn afar þakklátur Magnúsi.

Hvanneyrarbúið skilaði góðum rekstri á síðasta ári eins og undanfarin ár. Þar hefur einnig verið hugað að innviðaupbyggingu með kaupum á nýjum tækjabúnaði. Á Hestbúinu eru áform um að auka sjálfvirknivæðingu og stuðla þannig að aukinni tæknivæðingu í greininni hérlendis.

Endurnýjun Garðskálans á Reykjum er nú í fullum gangi og fyrirhugað er að framkvæmdum muni ljúka í haust. Einnig er unnið að lagfæringum á skólastjórahúsinu þar sem í dag býður upp á gistingu fyrir nemendur og aðra gesti skólans. Þá er verið að setja upp kalt gróðurhús þar. Sótt hefur verið um styrki til innviðasjóðs til endurnýjunar hluta af tækjakosti.

Loks er það gleðilegt að nefna að skólinn fékk myndarlega styrki úr Húsafriðunarsjóði í ár til fjögurra verkefna, til endurbóta á Fífilbrekku, sumarbústað Jónasar frá Hriflu, til að gera áætlun um endurbætur gróðurhúsa á Reykjum og til endurbóta á leikfímihúsi á Hvanneyri og á Hvanneyrarkirkju.

Þann fyrsta janúar síðastliðinn varð Landgræðsluskólinn formlega hluti af samstarfsneti UNESCO og heyra allir fjórir fyrrum háskólar sameinuðu þjóðanna sem reknir hafa verið hérlendis, auk Landgræðsluskólans, Jarðhitaskólinn, Sjávarútvegs-skólinn og Jafnréttisskólinn nú undir GRÓ Þekkingarmiðstöð þróunarsamvinnu. Nýr forstöðumaður GRÓ, Dr. Sjöfn Vilhelmsdóttir var ráðin til starfa á vormánuðum.

Um síðustu áramót var skipuriti skólans breytt og brautum skipt á þrjár fagdeildir, Ræktun og fæðu, náttúru og skóg og skipulag og hönnun. Landbúnaðarháskólinn nýtur þeirrar sérstöðu að bjóða upp á starfsmenntanám á framhaldsskólastigi, grunnám til BS-gráðu og framhaldsnáms til meistara- og doktorsgráðu. Allar fagdeildir skólans bjóða upp á nám á öllum námsstigum. Að loknu starfsmenntanámi við Landbúnaðarháskóla Íslands er leiðin greið út á vinnumarkaðinn eða til áframhaldandi náms. Sumir nemendur skólans sem ljúka starfsmenntanámi halda áfram námi við skólann t.d. í landslagsarkitektúr, skógfræði, búvísindum eða náttúru- og umhverfisfræði. Einnig eru mörg dæmi þess að nemendur hafi að loknu grunnámi farið í starfsmenntanám skólans.

Starfsmenntanámið hefur notið mikilla vinsælda, færri hafa komist að en vilja í búfræði um langt skeið og hafa ungir bændur lagt fram erindi um að skólinn taki við fleiri nemendum í búfræði. Hefur því erindi verið vel tekið og í skoðun er hvernig skólinn geti brugðist við og fjölgað nemendum þar. Við námskynningar í vor hefur verið mikill áhugi á garðyrkjunámi skólans að Reykjum og hefur fjöldi umsókna borist. Er það einkar vel við hæfi þar sem mikil uppbygging á sér stað þar í sumar.

Undanfarin ár hefur verið samningur á milli Landbúnaðarháskólans og Menntaskóla Borgarfjarðar um sameiginlega braut til stúdentsprófs og búfræðings. Samstarfið hefur gengið framúrskarandi vel og var sá samningur endurnýjaður á síðasta ári. Í kjölfarið var hann svo útvíkkaður og tekur nú einnig til garðyrkjunámsins á Reykjum, nemendur geta því tekið sameiginlega braut til stúdentsprófs og garðyrkjufraeðings. Fjölbrautaskóli Suðurlands hefur einnig ákveðið að gera samning við Landbúnaðarháskólann um sameiginlega braut.

Aðsókn að háskólanámi skólans jókst síðasta haust og sérlega fjölgaði í hópi nemenda í

umhverfisvísindum og skógfræði. Í ár stefnir aftur í metskráningu. Skráningu lýkur 15. júní en þegar má sjá mikinn áhuga sérlega á landslagsarkitektúr og garðyrkjubrautum skólans. Á vorönn var nafni umhverfisskipulagsbrautar breytt í BS í landslagsarkitektúr og hefur nafnabreytingin hlotið afar jákvæðar undirtektir.

Nemendum í doktorsnámi fjölgaði síðastliðinn vetur og er fjöldi doktorsnemenda við skólann nú í fyrsta sinn tveggja stafa tala. Úthlutað var í fyrsta sinn úr doktorssjóði Landbúnaðarháskóla Íslands til tveggja verkefna og styrkir fengust, innlendir og úr alþjóðlegum samkeppnissjóðum til nýrra doktorsverkefna. Það er sérstakt fagnaðarefni að tveir nemendur skólans eru að verja doktorsritgerðirnar sínar nú í júní. Og að skólinn mun áfram geta státað af tveggja stafa tölunni.

Úttekt Gæðaráðs íslenskra háskóla fór fram á Landbúnaðarháskólanum í september síðastliðnum. Niðurstöðuskýrsla gæðaráðsins barst nú í vor og er afar ánægjulegt að segja frá því að skýrslan er í alla staði jákvæð gagnvart skólanum. Skólanum er sérstaklega hrósað fyrir nýja stefnu og einnig fyrir hvernig fagdeildir bjóða upp á starfsmenntanám og háskólanám.

Samhliða nýrri stefnu og nýju skipuriti hefur farið fram mikil vinna við endurnýjun reglna, stefnuskjala og áætlana. Nýjar reglur um Landbúnaðarháskóla Íslands, starfsreglur háskólaráðs, jafnréttisáætlun, launastefna, jafnlaunastefna, skjalastefna og ný viðbragsáætlun voru samþykkt á vormánuðum. Vinna við jafnlaunavottun fór fram í vetur og er einkar gleðilegt að segja frá því að við úttekt í byrjun maí var mælt með vottun. Framundan er að yfirfara aðrar reglur og verkferla og undirbúa næstu úttekt Gæðaráðs íslenskra háskóla sem fram fer 2022. Er sú úttekt mun viðameiri og mun hún taka til nýrra fagdeilda skólans.

Skólaárið var um margt óhefðbundið, og þá ekki

síst vormisserið. Skólinn var rétt að hefja vinnu í nýju skipulagi og starfsmenn að máta sig í nýju skipuriti þegar hættustig skall á sem síðar varð að neyðarstigi. Kennarar, aðrir starfsmenn og nemendur þurftu fyrirvaralaust að umbylta námskeiðum og skipulagi annarinnar. Það var aðdáunarvert hversu vel tókst til og vil ég nota þetta tækifæri til að færa mínar allra bestu þakkir til allra starfsmanna og nemenda fyrir þeirra óeigingjarna, jákvæða og mikla starf.

Kæru kandiðatar og búfræðingar

Brautskráning markar stór tímamót. Ákveðnu verkefni er lokið og nýjar dyr opnast. Þá þarf að ákveða um hvaða dyr skal haldið næst. Við höfum öll orðið vör við jákvæðu umræðuna á undanförunum vikum og mánuðum um hvernig horft er til tækifæra innan landbúnaðarins, sjálfbærra nýtingar náttúruauðlinda, umhverfis- og loftslagsmála, skipulags og hönnunar. Huga þarf að því að tryggja fæðuöryggi landsins til framtíðar samhliða því að auka náttúruvitund, efla nýsköpun og huga jafnframt að útflutningstækifærum.

Þið kæru kandiðatar og búfræðingar eruð rétta fólkíð á réttum tíma og á réttum stað.

Ljóst er að matvælaframleiðsla verður eitt af stóru viðfangsefnum framtíðarinnar. Sérstakri ráðherranefnd var falið að móta matvælastefnu sem taki meðal annars til eflingar íslenskrar matvælaframleiðslu, samspils matvælaframleiðslu og loftslagsbreytinga, tengsl mataræðis og lýðheilsu sem og aukinnar umhverfismeðvitundar og neytendaverndar. Tækifærin liggja ekki síst í framþróun sjálfbærrar, heilnæmrar og ábyrgrar matvælaframleiðslu, sem aftur byggir á fjölbreytileika vistkerfa og jafnvægi þeirra í náttúrunni.

Um leið og ég óska ykkur til hamingju með að hafa náð því markmiði að útskrifast frá Landbúnaðarháskóla Íslands vil ég óska ykkur velfarnaðar í þeim verkefnum sem þið nú takið ykkur fyrir hendur.

Daglegu verkefnið sem við veljum okkur eru stór hluti af lífi okkar og auðvitað veljum við eitthvað sem veitir okkur ánægju – því þá er næsta víst að við verðum góð í því líka.

Í bókinni Ljóðarabb skrifar Sveinn Skorri Höskuldsson: „Ætli það hafi ekki áreiðanlega verið dálítið lífsþreyttur gamall maður sem fyrstur andvarpaði út í heiminn: Ekkert er nýtt undir sólinni.“ Og vísar hann þar til þess að hver dagur er splunkunýr.

Kæru kandiðatar og búfræðingar

Ég samgleðst ykkur innilega hér í dag. Splunkunýr dagur er runninn upp sem er ykkar. Gangi ykkur vel með næstu viðfangsefni sem þið veljið ykkur – Tækifæri innan landbúnaðar, náttúru- og umhverfisfræða og skipulagsmála á Íslandi eru óþrjótandi og verður gaman að fylgjast með hvernig framþróun þessara mála mun blómstra í ykkar höndum.

Brautskráning í Hjálmaskletti 5. júní 2020 - búfræði og háskólanám

Brautskráning í Hveragerðiskirkju 30. maí 2020 - garðyrkjubrautir

Brautskráðir nemendur frá Lbhí

KENNSLUSKRIFSTOFA

Starfsmenntanam á framhaldsskólastigi	
Ásgerður Halldórsdóttir	Blómaskreytingabraut
Elsa Lilja Hermannsdóttir	Blómaskreytingabraut
Herdís Hermannsdóttir	Blómaskreytingabraut
Lovísa Heiðarsdóttir	Blómaskreytingabraut
Anton Freyr Friðjónsson	Búfræði
Atli Björn Atlason	Búfræði
Ármann Ingi Jóhannsson	Búfræði
Árni Ólafsson	Búfræði
Ásgeir Pálmason	Búfræði
Baldvin Ásgeirsson	Búfræði
Davíð Clausen Pétursson	Búfræði
Einar Jón Axelsson	Búfræði
Elínborg Bessadóttir	Búfræði
Freyja Fannberg Þórsdóttir	Búfræði
Guðmundur Bjarnason	Búfræði
Guðný Ósk Jónasdóttir	Búfræði
Halldór Jónsson	Búfræði
Ísak Jökulsson	Búfræði
Karl Vernharð Þorleifsson	Búfræði
Linda Margrét Gunnarsdóttir	Búfræði
Ómar Ólafsson	Búfræði
Pétur Snær Ómarsson	Búfræði
Rannveig Þóra Kristbjörnsdóttir	Búfræði
Rebekka Sif Sigurðardóttir	Búfræði
Sigmundur Geir Sigmundsson	Búfræði
Svandís Brynja Flosadóttir	Búfræði
Vildís Þrá Jónsdóttir	Búfræði
Þorvaldur Ragnar Þorbjarnarson	Búfræði
Anna Dís Pálsdóttir	Garðyrkjuframleiðsla
Nanna Sigríður Dungal	Garðyrkjuframleiðsla
Þuríður Erla Kolbeins	Garðyrkjuframleiðsla
Hilmar Njáll Þórðarson	Garðyrkjuframleiðsla
Magnús Fannar Guðmundsson	Skógur og náttúra
Niels Magnús Magnússon	Skógur og náttúra
Valgeir Davíðsson	Skógur og náttúra

Hafdís Huld Þórólfsdóttir	Skógur og náttúra
Arnar Þór Hjaltason	Skrúðgarðyrkjubraut
Arnór Guðmundsson	Skrúðgarðyrkjubraut
Árni Rúnarsson	Skrúðgarðyrkjubraut
Benedikt Örvar Smáráson	Skrúðgarðyrkjubraut
Bergur Þór Björnsson	Skrúðgarðyrkjubraut
Guðmundur Heimir Sveinbjörnsson	Skrúðgarðyrkjubraut
Guðrún Rósa Hólmarsdóttir	Skrúðgarðyrkjubraut
Kolbrún Irma Hreiðarsdóttir	Skrúðgarðyrkjubraut
Sólveig B Fjólmundsdóttir	Skrúðgarðyrkjubraut

Auk þess 39 nemendur í Reiðmanninum, 33 fein einingar á framhaldsskólastigi á vegum endurmenntunar.

Háskólanám	
Alexandra Rut Jónsdóttir	Búvísindi, BS
Berglind Ýr Ingvarsdóttir	Búvísindi, BS
Heiðrún Hjálmarsdóttir	Búvísindi, BS
Sóley Erna Sigurgeirsdóttir	Búvísindi, BS
Sunna Þórarinsdóttir	Búvísindi, BS
Swanhild Ylfa K R Leifsdóttir	Búvísindi, BS
Teitur Sævarsson	Búvísindi, BS
Þórunn Dís Þórunnardóttir	Búvísindi, BS
Ása Katrín Bjarnadóttir	Landslagsarkitektúr, BS
Elín Erla Káradóttir	Landslagsarkitektúr, BS
Elísabet Bjarnadóttir	Landslagsarkitektúr, BS
Jónas Ingólfur Lövdal	Landslagsarkitektúr, BS
Salóme Rósa Þorkelsdóttir	Landslagsarkitektúr, BS
Esther Marloes Kapinga	Náttúru- og umhverfisfræði, BS
Eva Margrét Árnadóttir	Náttúru- og umhverfisfræði, BS
Íris Ragnarsdóttir Pedersen	Náttúru- og umhverfisfræði, BS
Kristín Eva Einarsdóttir	Náttúru- og umhverfisfræði, BS
Sólrun Þórðardóttir	Náttúru- og umhverfisfræði, BS
Hallur S Björgvinsson	Skógfræði, BS
Brynja Valgeirsdóttir	Búvísindi, MS
Þórdís Þórarinsdóttir	Búvísindi, MS
Andri Þór Andrésson	Skipulagsfræði, MS
Atli Steinn Sveinbjörnsson	Skipulagsfræði, MS
Guðrún Lára Sveinsdóttir	Skipulagsfræði, MS
Ellert Arnar Marísson	Skógfræði, MS
Jóhanna Bergúnar Ólafsdóttir	Skógfræði, MS
Jón Hilmar Kristjánsson	Skógfræði, MS
Brynja Hrafnkelsdóttir	PhD
Þórunn Wolfram Pétursdóttir	PhD

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

GRÓ
LRT

- Land Restoration
- Training Programme
- Under the auspices
- of UNESCO

Landgræðsluskóli GRÓ LRT

Almennt

SJÖFN VILHELMSDÓTTIR, FORSTÖÐUMAÐUR

Í ársbyrjun færðist starfsemi Landgræðsluskólans undir GRÓ Þekkingarmiðstöð þróunarsamvinnu eftir að hafa starfað undir merkjum Háskóla Sameinuðu þjóðanna frá árinu 2010. GRÓ Þekkingarmiðstöð þróunarsamvinnu er ný stofnun í utanríkisráðuneytinu og starfar hún undir merkjum Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna (UNESCO) sem sjálfstæð stofnun þar sem saman koma fjórir skólar sem áður voru hluti af Háskóla Sameinuðu þjóðanna: Landgræðsluskólinn, Jarðhitaskólinn, Jafnréttisskólinn og Sjávarútvegs-skólinn. Hlutverk GRÓ Þekkingarmiðstöðvar er að efla getu einstaklinga, samtaka og stofnana í þróunarlöndum til að vinna að þróunarsamvinnu á sérsviðum skólanna fjögurra, eins og þau birtast í heimsmarkmiðum SP um sjálfbæra þróun.

Með þessum breytingum starfar Landgræðsluskólinn nú undir heitinu Landgræðsluskóli GRÓ, eða GRÓ Land Restoration Training Programme (GRÓ LRT) á ensku. Landgræðsluskólinn er sem fyrr hýstur hjá LbhÍ og til húsa á Keldnaholti, og hann er fjármagnaðir af utanríkisráðuneytinu í gegnum GRÓ sem hluti af alþjóðlegri þróunarsamvinnu Íslands. Markmið og megináherslurnar í starfsemi Landgræðsluskóla GRÓ eru þær sömu og hjá forvera hans og miðast allt starf skólans við að aðstoða þróunarlönd sem glíma við landhnignun að stuðla að sjálfbærri landnýtingu og græða upp illa farið land. Áherslan er á nám og þjálfun fyrir sérfræðinga í samstarfsstofnunum í þróunarlöndunum og er árlegt sex mánaða nám í landgræðslu og sjálfbærri landnýtingu meginþáttur í starfsemi skólans. Sex mánaða námið er kennt á Keldnaholti frá miðjum mars til september og

skiptast í tvo meginhluta. Fyrstu þrjú mánuðir námsins samanstanda af fyrirlestrum, hópavinnu og stuttum vettvangsferðum, en seinni hlutinn er tileinkaður einstaklingsverkefnum þar sem hver og einn sérfræðingur vinnur að rannsóknarverkefni sem tengist aðstæðum eða viðfangsefni í heimalandinu. Samstarf er við Landgræðsluna við starfrækslu Landgræðsluskólans og koma sérfræðingar Landgræðslunnar mikið að kennslu við skólann auk þess að sitja í fagráði skólans þar sem vinna við náms- og fagþróun fer fram.

Árið 2020 var fyrir margra hluta sakir óvenjulegt hvert sem lítið er í þjóðlífinu og heiminum öllum vegna kórónuveirufaraldursins, og þar var Landgræðsluskóli GRÓ engin undantekning. Faraldurinn gerði það að verkum að hvorki var hægt að bjóða til landsins sérfræðingum frá samstarfslöndum til að taka þátt í sex mánaða námi skólans, né að halda stutt námskeið í landgræðslu og tengdum málum á vettvangi í samstarfslöndum. Starfsemi Landgræðsluskólans var því um margt óhefðbundin á árinu.

Á vormánuðum urðu þau þáttaskil hjá Landgræðsluskólanum að dr. Hafdís Hanna Ægisdóttir kvaddi eftir 12 ára starf hjá skólanum. Hafdís Hanna gekk til liðs við Landgræðsluskólann árið 2008, fyrst sem verkefnisstjóri og síðan sem forstöðumaður frá árinu 2010. Dr. Sjöfn Vilhelmsdóttir, stjórn málafræðingur og fyrrum forstöðumaður Stofnunar stjórnsýslufræða og stjórn mála við Háskóla Íslands, tók við starfi forstöðumanns í maí. Sjöfn hefur komið að kennslu og leiðbeinslu við Landgræðsluskólann frá árinu 2008 og sat hún í fagráði skólans frá 2016 til 2020.

Á árinu voru tveir fyrrum nemar Landgræðsluskólans í námi á Íslandi eftir að hafa hlotið námsstyrk frá Landgræðsluskólanum haustið 2019. Það eru Sumjidmaa Sainnemekh frá Mongólíu sem er í doktorsnámi við LbhÍ en aðalleiðbeinandi hennar er

dr. Isabel C. Barrio, og Beatrice Dossah frá Gana sem er í meistaranámi í umhverfis- og auðlindafræði við Háskóla Íslands.

Þar sem ekkert skipulagt nám var við Landgræðsluskólann starfsárið 2020, gafst starfsmönnum tími til að huga að nýjum verkefnum ásamt því að sinna hinum ýmsum viðfangsefnum sem setið höfðu á hakanum undanfarin ár vegna tímaskorts. Verkefnin sem ráðist var í voru m.a. gerð nýs kennslu- og kynningarmyndefnis í samstarfi við sérfræðinga LbhÍ og Landgræðslunnar ásamt kvikmyndagerðarmönnum. Einnig fór einn starfsmaður Landgræðsluskólans fenginn í svokölluð vistaskipti til utanríkisráðuneytisins, og starfaði í ráðuneytinu frá september til ársloka við alþjóðleg verkefni á sviði landgræðslu- og loftslagsmála á Alþjóða- og þróunarsamvinnusviði ráðuneytisins. Töluverður tími fór í að setja upp nýja heimasíðu Landgræðsluskólans (www.grolrt.is) á árinu, en sú vinna var unnin í samstarfi við GRÓ Þekkingarmiðstöð þróunarsamvinnu og hina skólana sem starfa undir hatti GRÓ. Að auki er Landgræðsluskóli GRÓ LRT á Twitter, Facebook og LinkedIn þar sem birtast margvíslegar upplýsingar um starfsemi skólans ásamt nýjustu fréttum.

Fjögur stöðugildi eru hjá Landgræðsluskóla GRÓ. Auk þess koma fjölmargir samstarfsaðilar að verkefnum tengdum starfsemi skólans. Frá upphafi Landgræðsluskólans árið 2007 hafa alls 139 sérfræðingar útskrifast úr árlegu sex mánaða námi skólans, 67 konur og 72 karlar. Jafnframt hafa 124 sérfræðingar tekið þátt í og útskrifast úr námskeiðum sem haldin hafa verið í tveimur samstarfslöndum Landgræðsluskólans, þ.e. í Úganda og Mongólíu. Annars eru núverandi samstarfslönd Landgræðsluskólans 10 talsins, fjögur lönd í Mið-Asíu og sex lönd í Afríku.

Fagdeildir

Ræktun & Fæða

ERLA STURLUDÓTTIR, VARAÐEILDARFORSETI

Hlutverk deildar Ræktunar & Fæðu er að miðla, varðveita og skapa þekkingu sem stuðlar að faglegri og framsýnni nýtingu á landsins gæðum. Þetta er gert með rannsóknum, útgáfu og miðlun og kennslu á framhaldsskólastigi og háskólastigi. Við deildina eru starfræktar tvær brautir á framhaldsskólastigi í Búfræði og Garðyrkjuframleiðslu, tvær til bakkalár gráðu (BS): Búvísindi og Hestafræði. Einnig býður deildin upp á einstaklingsmiðað framhaldsnám (MS og PhD) í Búvísindum og Hestafræði. Menntamálaráðuneytið hefur ákveðið að færa starfsmenntanám í garðyrkju frá LbhÍ til Fjölbrautaskóla Suðurlands á árinu 2021.

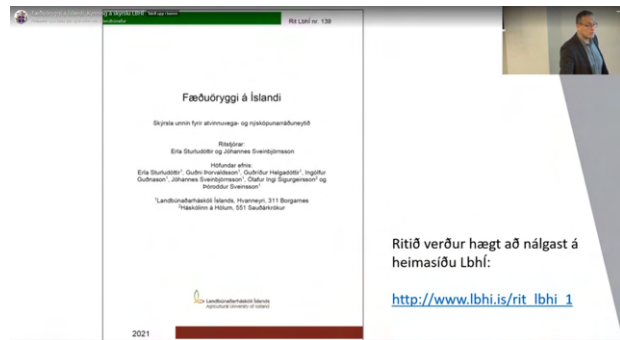
Nám á framhalds- og háskólastigi

Árið 2020 útskrifuðust 28 nemendur af framhaldsskólastigi og 10 af háskólastigi þar af tveir úr meistaranámi. Á þessu ári hófu 99 nemendur nám á framhaldsskólastigi, 48 nemendur á BS-stigi og 6 á MS-stigi. Þá voru alls 133 nemar við nám á framhaldsskólastigi og 81 nemi lagði stund á háskólanám við deildina og þar af voru níu í framhaldsnámi.

Brautarstjórar voru Ingólfur Guðnason fyrir námsbrautina í Garðyrkjuframleiðslu, Eyjólfur Kristinn Örnólfsson fyrir Búfræði og Birna Kristín Baldursdóttir fyrir Búvísindi og Hestafræði. Erla Sturludóttir situr fyrir hönd deildar í Framhaldsnámsnefnd.

Ritstörf

Starfsfólk deildarinnar ásamt Ólafi Inga Sigurgeirsyni frá Háskólanum á Hólum vann að skýrslu um fæðuöryggi á Íslandi fyrir atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið. Þetta verkefni var unnið í tveimur hlutum og kom fyrri skýrsla út í maí 2020.

Í þessu verkefni var skoðað hvernig fæðuöryggi er á landsvísi, en ekki hvort allir hópar eða einstaklingar samfélagsins hafi efnahagslegan aðgang að fæðu. Þá var farið yfir hvernig matvælaframleiðsla er háttad á Íslandi og áhersla lögð á framleiðslu á grunnhráefnum. Einnig voru birt gögn um innflutning matvæla og aðfanga. Í seinni skýrslunni var bætt við köflum um veikleika íslenskrar matvælaframleiðslu og hvaða áhrif það hefði á fæðuöryggi ef skortur yrði á þeim aðföngum sem notuð eru við framleiðsluna í dag. Þar var einnig farið yfir atriði sem gætu stuðlað að auknu fæðuöryggi á Íslandi. Lokaskýrslan var birt í byrjun árs 2021. Ritstjórar skýrslanna voru Erla Sturludóttir og Jóhannes Sveinbjörnsson. Þá hófst vinna fyrir atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið um stöðu sauðfjárræktar á Íslandi og er skýrsla væntanleg í apríl 2021. Þessa vinnu leiðir Jóhannes Sveinbjörnsson. Þá komu starfsmenn deildar að vinnu starfshóps fyrir skýrslu atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytisins um loftslagsmál í nautgriparékt.

Guðni Þorvaldsson vann að verkefni um flokkun landbúnaðarlands fyrir atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið fyrir hönd LbhÍ. Áhersla var lögð á að flokka land sem nýtist til ræktunar á matvælum og fódri. Þá ætti flokkunin sömuleiðis að nýtast við ákvarðanir um ræktun iðnaðarjurta. Niðurstöðum flokkunarinnar er ætlað að nýtast

sveitarfélögum sem forsendur við skipulags-ákvarðanir um landnotkun við gerð aðalskipulags. Skýrslan var birt í byrjun árs 2021.

Birt voru átta rit í ritróðinni Rit LbhÍ á vegum starfsmanna deildarinnar. Auk þess voru starfsmenn deildarinnar höfundar að þremur ritrýndum greinum árið 2020. Jóhannes Sveinbjörnsson og Hrafnhildur Baldursdóttir birtu greinina „*Effect of a high-palmitic acid fat supplement on milk production in Icelandic dairy cows fed grass silage-based diet*“ í Icelandic Agricultural Sciences. Hinar tvær greinarnar voru á sviði vistkerfislíkana og birtust í Fisheries Research og Journal of Great Lakes Research.

Verkefnastyrkir og samstarf

Deildin fékk samtals um 105 milljónir í verkefnastyrki: um 57 milljónir fengust í jarðræktarverkefni, 14 milljónir í búfjárverkefni og 11 milljónir í verkefni tengd ræktun í gróðurhúsum og um 23 milljónir í önnur verkefni.

Framleiðnisjóður styrkti mörg rannsóknaverkefni á vegum deildarinnar. Má þar nefna verkefni um: áhrif LED topplýsingar á forræktun tómata, agúrku og paprika, ræktun á korni, áhrif sláttutíma og áburðar í grasrækt, kolefnislosun í ræktunarjarðvegi, fóðurframleiðni í sauðfjárrækt og holdafar íslenskra kúa.

Úr Markáætlun fékkst styrkur fyrir tvö verkefni: Sjálfbær staðbundin nýting hráefna í áburð – heildstæð nálgun að hringrásarhagkerfi sem Matís leiðir, en Hrannar Smári Hilmarsson er tengiliður LbhÍ og Sjálfbært heilsusamlegt mataræði: Vísindi sem vegvísir í átt að sjálfbærri framtíð sem HÍ leiðir en Erla Sturludóttir er tengiliður LbhÍ.

Tvær umsóknir frá Ræktun & fæðu fengu styrk úr Matvælasjóði, annars vegar Mannakorn hafrar sem Hrannar leiðir og hins vegar Birta – Gróðurhúsalausn sem ABC lights ehf leiðir með þátttöku Christina Stadler.

Deildin fékk áfram rannsóknastyrki úr sjóðum

Norrænu Ráðherranefndarinnar í gegn um PPP samstarfið (Public Private Partnership in pre-breeding). Um er að ræða styrki sem tengjast kynbótum í vallarrýgresi með þátttöku Þóroddar Sveinssonar og byggkynbótum með þátttöku Magnúsar Göranssonar o.fl. Bæði þessi verkefni eru unnin í samstarfi við háskóla og kynbótafyrirtæki á Norðurlöndunum og í Eystrasaltlöndunum.

Verkefnið Fiskveiðar til framtíðar hlaut öndvegisstyrk frá Rannís. Verkefnastjórar eru Erla Sturludóttir við LbhÍ og Gunnar Stefánsson við HÍ. Verkefnið er einnig unnið í samstarfi við Hafró, SFS, NOAA, CSIRO og ShuttleThread.

Deildin og starfsmenn deildar eru þátttakendur eða meðlimir í ýmsum fjölþjóðlegum samtökum, eins og Public Private Partnership in pre-breeding (PPP), European Grassland Federation (EGF), Norræni Genbankinn (NordGen), European Federation of Animal Science (EAAP), Centre for Genetic Resources (CGR) og Erfðanefnd landbúnaðarins.

Ráðstefnur og fundir

Vegna Covid var lítil þátttaka í ráðstefnum þetta árið.

Þóroddur Sveinsson sótti vinnustofu í Málmö 5.-6. febrúar á vegum Public-Private Partnerships in Pre-Breeding samstarfsins sem bar yfirskriftina *Nordic Plant Genetic Resources Enhancement in a changing climate*.

Skipulagning á hinum árlega Ráðunautafundi hófst í tvígang á árinu sem var á endanum aflýst vegna Covid.

Innviðaupbygging

Haldið var áfram með uppbyggingu á Jarðræktar- miðstöðinni á Hvanneyri og tækjakostur eflur enn frekar. Styrkur frá Innviðasjóði Rannís upp á 27 milljónir var nýttur til kaupa á kornþreskivél (Sif II) og þá voru einnig fest kaup á reitaáburðadreifara. LbhÍ fékk arf frá Magnúsi Óskarssyni kennara og tilraunastjóra á Hvanneyri.

Þá hélt vinna áfram í starfshópi sem vinnur að þarfagreiningu fyrir nautgriparæktarrannsóknir á Íslandi, grunnhönnun á nýju tilraunafjösi, kostnaðarmati og fjármögnunarleiðum. Í hópnum eru starfsmenn LbhÍ sem tengjast nautgriparækt, sérfræðingar Ráðgjafarmiðstöðvar landbúnaðarins og fulltrúar úr fagráði Landssambands kúabænda. Vonast var til að skýrsla yrði tilbúin í árslok en vinnan hefur tafist. Nú er stefnt að skýrslu á haustdögum 2021.

Starfsmannamál og stjórnýsla

Við deildina störfuðu 25 manns eða 22 ársverkum árið 2020. Sigríður Björnsdóttir dýralæknir fékk stöðu gestaprófessors, Charlotta Oddsdóttir dýralæknir fékk stöðu gestalektors við deildina. Friederike Dima Danneil var ráðin sem verkefnastjóri í jarðrækt, Jóhannes Guðbrandsson var ráðinn sem nýdكتور í verkefnið Fiskveiðar til framtíðar. Anna Guðrún Þórðardóttir, Sigurborg Hanna Sigurðardóttir, Kristín Sveiney Baldursdóttir og Gunnar Örn Kárason voru ráðin sem starfsmenntunarkennarar og Teitur Sævarsson og Þorbjörg Helga Sigurðardóttir

voru ráðin sem aðstoðarmenn í rannsóknum. Fjórir starfsmenn létu af störfum á árinu, Emma Eyþórsdóttir, Albína H. Pálsdóttir, Magnus Göransson og Þórey Gylfadóttir.

Haldnir voru fjórir deildarfundir og var fyrsti fundur deildarinnar haldinn 7. janúar. Þóroddur Sveinsson gaf kost á sér til deildarforseta og Erla Sturludóttir sem varadeildarforseti. Þau voru síðar kosin í rafrænni kosningu. Þá var deildarráð skipað á árinu en í deildarráði sitja: Birna Kristín Baldursdóttir, Erla Sturludóttir, Eyjólfur Kristinn Örnólfsson, Guðrídur Helgadóttir, Jóhannes Kristjánsson, Jóhannes Sveinbjörnsson, Jón Hallsteinn Hallson, Ólöf Ósk Guðmundsdóttir og Þóroddur Sveinsson.

Helstu mál sem fjallað var um á deildarfundum voru: Starfsmannamál, nýjar reglur LbhÍ, stefnumótun deildarinnar sem er langt komin og staða garðyrkjunámsins á Reykjum.

Náttúra & Skógur

ISABEL C. BARRIO, DEILDARFORSETI

Náttúru- og skógadeild Landbúnaðarháskóla Íslands (LbhÍ) sinnir rannsóknum og kennslu í almennum náttúruvísindum og skógfræði. Við deildina var árið 2020 starfrækt ein námsbraut í starfsmenntanami, *Skógur og Náttúra*, tvær námsbrautir í grunnnámi til bakkalár gráðu (BS), *Náttúru- og umhverfisfræði* og *Skógfræði*, ásamt nýrri sameiginlegri MS braut, *Umhverfisbreytingar á norðurslóðum* (EnCHiL). Einnig býður deildin upp á rannsóknatengt framhaldsnám til meistara- og doktorsgráðu. Mikil áhersla á umhverfismál, landið og nýtingu þess skapar LbhÍ sérstöðu meðal háskóla á Íslandi.

Námið 2020

Árið 2020 útskrifuðust alls 3 nemendur úr starfsmenntanami deildarinnar, 6 nemendur úr grunnnámi og 3 með meistaraþróf. Haustið 2020 hófu 7 nemendur starfsmenntanám og 34 grunnám. Í desember 2020 voru 33 í MS námi og 8 í doktorsnámi hjá deildinni. Brautarstjórar árið 2020 voru Björgvin Eggertsson fyrir *Skóg og Náttúru*, Ragnhildur Helga Jónsdóttir fyrir *Náttúru- og umhverfisfræði*, Bjarni Diðrik Sigurðsson fyrir *Skógfræði* og Isabel C. Barrio fyrir EnCHiL MS námsbraut.

Ný alþjóðleg MS námsbraut *Umhverfisbreytingar á norðurslóðum* (EnCHiL) var stofnuð við LbhÍ og hófst haustið 2020. Þetta er sameiginlegt meistaranám

með Lundarháskóla (LU) og Helsinkiháskóla (UH). Fyrstu fimm nemendurnir voru innritaðir í námið á árinu 2020.

Tveir doktorsnemar útskrifuðust árið 2020. Brynja Hrafnkelsdóttir varði doktorsritgerð sína í skógfræði, með áherslu á skordýrafræði, við Náttúru- og skógardeild. Titill doktorsritgerðarinnar var „Samspil á milli innlendra beitarskordýra, innfluttra plantna og loftslagsbreytinga á Íslandi“. Aðalleiðbeinandi Brynju var Guðmundur Halldórsson gestaprófessor við LbhÍ.

Einnig varði Þórunn Pétursdóttir doktorsritgerðina sína í júní 2020. Ritgerðin hét „Stýring á landnotkun og endurheimt vistkerfa. Langtíma árangur umhverfis- og landbúnaðarstefnu á sjálfbæra landnýtingu og endurheimt vistkerfa á Íslandi“. Aðalleiðbeinandi Þórunnar var Ása L. Aradóttir.

Tveir doktorsnemar hófu rannsóknarverkefnið sitt sem hluti af Evrópuverkefninu FutureArctic. Ruth Phoebe Tchana rannsakar hvernig hlýnun hefur áhrif á vaxtarferil graslendisgróðurs og aðra lífeðlisfræðilega þætti. Amir Hamedpour rannsakar notkun gervigreindar og flygilda (dróna) við náttúrufarsrannsóknir á Íslandi. Bjarni Diðrik Sigurðsson er aðalleiðbeinandi þeirra beggja.

Verkefnastykir 2020 og alþjóðasamstarf

Árið 2020 fékk deildin alls um 75 milljónir krónur í styrki í rannsóknaverkefni. Meðal annars er LbhÍ þátttakandi í verkefninu CHARTER sem fékk styrk frá H2020 styrkjakerfi Evrópusambandsins yfir fjögur ár (2020-2024) og stýrt er af Arctic Centre hjá University of Lapland. Isabel C. Barrio er tengiliður LbhÍ. Verkefnið snýst um áhrif loftslags og breytinga á landnotkun á líffræðilegan fjölbreytileika á norðurslóðum (e. *Drivers and Feedbacks of Changes in Arctic Terrestrial Biodiversity*). Einnig er LbhÍ þátttakandi í ITN-Evrópuverkefninu FutureArctic þar sem 15 doktorsnemar vinna rannsóknir á áhrifum hlýnunar á vistkerfi. Bjarni Diðrik Sigurðsson er tengiliður LbhÍ. Aðal rannsóknasvæði verkefnisins er á landi skólans á Reykjum í Ölfusi. Tveir doktorsnemar við LbhÍ eru að fullu fjármagnaðir í gegnum þetta verkefni. Í árslok fékkst vilyrði fyrir styrk úr Markáætlun um samfélagslegar áskoranir í verkefnið „*Endurheimt birkivistkerfa á 21. öld—áskoranir, leiðir og ávinningur (BirkiVist)*”, sem er samstarfsverkefni Landbúnaðarháskóla Íslands, Landgræðslunnar, Háskóla Íslands, Listaháskóla Íslands, Skógræktarinnar og fleiri aðila. Verkefnið hefst formlega vorið 2021.

Árið 2020 var Landbúnaðarháskóli Íslands formlega samþykktur sem hluti af Háskóla norðurslóða (UARctic). Isabel C. Barrio er tengiliður LbhÍ við þetta alþjóðlega háskólasamstarf. Einnig var Herbivory Network, rannsóknatengslanet hýst í LbhÍ, viðurkennt sem UARctic Thematic Network.

Pavla Dagsson-Waldhauserová og Ólafur Arnalds ásamt ryktemi Alþjóðaveðurstofnunarinnar (WMO) hafa þróað kerfi til að spá fyrir um uppfok ryks á Íslandi. Spálíkanið byggir á svokölluðu DREAM-líkani (Dust Regional Atmospheric Model) og var þróað af Veðurstofunni í Serbíu (Republic Hydrometeorological Service of Serbia) í samvinnu við starfsmenn Landbúnaðarháskóla Íslands. Styrktaraðilar að þessari vinnu voru EU-COST verkefnið „inDust“ sem hefur gegnt lykilhlutverki við að tengja saman sérfræðinga í rannsóknum á ryki í heiminum, auk samstarfs við Rykrannsóknafélag Íslands.

LbhÍ fékk verkefnisstyrk frá Orkurannsóknasjóði Landsvirkjunar til að hefja verkefnið „Mótvægis-aðgerðir gegn loftslagsbreytingum: Er áburðargjöf í skógrækt umhverfislega sjálfbær“ í samstarfi við University of Eastern Finland og „*Áhrif ryks og sóts á íslenskan snjó og jökulís*“ í samstarfi við Finnish Meteorological Institute.

Jarðvegsstofa LbhÍ Keldnaholti var tilnefnd af Landgræðslunni sem National Reference Laboratory fyrir Ísland til Food and Agricultural Organization of the United Nations til að taka þátt í Global Soil Laboratory Network (GLOSOLAN) sem stofnað var árið 2017. Markmið GLOSOLAN er að byggja upp jarðvegsrannsóknastofur um allan heim og samræma jarðvegsgreiningar og aðferðir með því augnamiði að geta veitt sambærilegar upplýsingar milli landa og borið saman, skapa grundvöll fyrir nýja samræmda gagnagrunna og styðja við gagnreynda ákvarðanatöku um meðhöndlun og stjórnun jarðvegsauðlindarinnar. Með því að vera tilnefnd sem National Reference Laboratory fyrir Ísland er ábyrgð sett á Jarðvegsstofuna til að vera leiðandi í aðstöðu, aðferðum, mælingum og tækjakosti.

Ritstörf

Starfsmenn deildarinnar voru höfundar að 34 ritrýndum greinum árið 2020. Af útgefnum

alþjóðlegum greinum var ein sem birtist í *Nature Ecology & Evolution* (Walker o.fl. 2020) frá rannsóknum sem unnar voru á Reykjum í Ölfusi á rannsóknasvæði ForHot undir stjórn Bjarna Diðriks Sigurðssonar. Einnig voru Ólafur Arnalds og Pavla Dagsson-Waldhauserová meðhöfundar vísindagreinar sem kom út í *Science Advances* (Sanchez-Marroquin o.fl. 2020) um rannsóknir á ryki.

Starfsmannamál

Í desember 2020 voru 19 fastir starfsmenn við Náttúru- og skógadeild. Emmanuel Pagneux kom til starfa 1. ágúst sem lektor í landupplýsingafræðum og fjarkönnun. Ruth Phoebe Tchana kom til starfa í júní sem doktorsnemi. Tveir starfsmenn voru í rannsóknaleyfi eða veikindaleyfi árið 2020. Jan Axmacher var boðin staða sem gestaprófessor við deildina. Tuttugu og tvær umsóknir bárust í stöðu lektors í umhverfisfræði sem auglýst var í ágúst 2020.

Stjórnsýsla

Á árinu 2020 voru haldnir fjórir deildarfundir. Helstu mál deildarfunda voru stefnumótunarmál í rannsóknum og kennslu sem enn er í vinnslu og staða garðyrkjunáms í skólanum.

Innviðir 2020

Árið 2020 var keypt nýtt kolefnismælitæki. Innviðasjóður styrkti kaup á nýju tæki til mælinga á ljóstillífun, öndun, útgufun og flúrljómun frá

gróðri (LI-6800), en tækið er í sameiginlegri eigu LbhÍ og Skógræktarinnar. Einnig styrkti sjóðurinn kaup á fjölrása myndavélum (Micasense) sem mæla sömu bönd og Sentinel 2 gervitunglin. Tækin eru í sameiginlegri eigu með Svarma ehf. og eru notuð til fjarkönnunar á gróðri og jarðvegi.

Ráðstefnur og fundir 2020

LbhÍ var einn af skipuleggjendum Nordic Oikos ráðstefna, sem er ráðstefna vistfræðifélaga norðurslóða. Isabel C. Barrio var forstöðumaður vísindanefndar. Pavla Dagsson Waldhauserová skipulagði alþjóðlegu vinnustofuna „*Workshop on Effects and Extremes of High Latitude Dust (HLD Workshop)*“, í Reykjavík, 13.- 14. febrúar 2020 og málstofuna „*Atmosphere – Cryosphere interaction with focus on transport, deposition and effects of dust, black carbon, and other aerosols*“ í EGU General Assembly 2020. Pavla var einnig í skipulagsnefnd SPARC ráðstefnu (*Students in Polar and Alpine Research Conference*) sem var haldin í Brno 21.-22. september 2020 og styrkt af Cool Science verkefni (EEA Grants). Bjarni Diðrik Sigurðsson skipulagði alþjóðlegu málstofuna „*Joint Ecosystem Assessment on the Effects of Natural Soil Warming and N-input Manipulation on Subarctic Grasslands and Forests*“ 30. júní – 1. júlí, sem fór fram í Reykjavík og á netinu með um 65 þátttakendum. LbhÍ er einn af skipuleggjendum hinnar árlegru Fagráðstefnu skógræktar, en vegna COVID-19 var henni aflýst.

Skipulag & Hönnun

SIGRÍÐUR KRISTJÁNSD., DEILDARFORSETI & KRISTÍN PÉTURSD., VARADEILDARFORSETI

Skipulags- og hönnunardeild Landbúnaðarháskóla Íslands (LbhÍ) sinnir rannsóknum og kennslu í skipulagsfræði, landslagsarkitektúr, skrudgarðyrkju og blómaskreytingum. Undir deildinni eru fjórar námsleiðir á þremur stigum. Tvær námsbrautir í starfsmenntanami á framhaldsskólastigi, skrudgarðyrkja og blómaskreytingar, ein námsbraut í grunnnami til bakkalárgráðu landslagsarkitektúr (BSc) og ein námsbraut í framhaldsnami til meistaraágráðu skipulagsfræði (MSc). Þá varð sú nýjung á starfi deildarinnar að byrjað var að bjóða upp á rannsóknatengt framhaldsnám til doktorsgráðu (PhD) í skipulagsfræði.

Jafnframt var nafninu á grunnnami brautarinnar breytt. BSc námið var áður nefnt umhverfisskipulag

en er nú nefnt landslagsarkitektúr. Nafnabreytingin var staðfest af menntamálaráðuneytinu í febrúar 2020.

LbhÍ er eini skólinn á Íslandi sem býður upp á meistaranám í skipulagsfræði, BSc nám í landslagsarkitektúr og starfsmenntanám í skrudgarðyrkju og blómaskreytingum.

Í lok árs 2020 tilkynnti menntamálaráðuneytið að starfsmenntanám í garðyrkju þ.m.t. skrudgarðyrkju og blómaskreytingum verði fært frá LbhÍ yfir til Fjölbrautarskóla Suðurlands. Vinna vegna þessa máls hefst í byrjun árs 2021.

Námið

Vorið 2020 útskrifuðust 13 nemendur úr starfsmenntanami, fimm nemendur úr grunnnami og þrír með meistaraþróf. Haustið 2020 innrituðust 44 nemendur í starfsmenntanám, 53 nemendur í grunnnám, 16 nemendur í meistaranám og 1 í doktorsnám hjá deildinni. Brautarstjórar árið 2020 voru Heiðar Smári Harðarson og Ágústa Erlingsdóttir fyrir Skrudgarðyrkju, Heiðar leysti Ágústu af í fæðingarorlofi fyrri hluta ársins 2020, Bryndís Eir Þorsteinsdóttir og Valgerður Jónís Guðjónsdóttir fyrir Blómaskreytingar, Kristín Pétursdóttir fyrir Landslagsarkitektúr, Bjarki Jóhannesson og Sigríður Kristjánsdóttir fyrir Skipulagsfræði. Þar sem Sigríður Kristjánsdóttir brautarstjóri var í rannsóknarleyfi skólaárið 2019-20 leysti Bjarki Jóhannsson hana af sem námsbrautarstjóri á meðan, en Sigríður snéri síðan aftur til starfa 1. september 2020.

Boðið var upp á doktorsnám í skipulagsfræði í fyrsta sinn á Íslandi og innritaðist fyrsti nemandinn haustið 2020. Rannsóknarverkefnið er hluti af stærra rannsóknarverkefni sem nefnist Sustainable

Resilient Coasts (COAST) og er styrkt af Northern Periphery & Arctic Programme (NPA) sjóðnum. Doktorsneminn Maria Wilke frá Þýskalandi var valinn úr hóp umsækjenda. Doktorsverkefnið hennar snýr að Haf- og strandskipulagi á Íslandi og er Sigríður Kristjánsdóttir PhD skipulagsfræðingur er aðal leiðbeinandi.

Unnið var að umsókn að alþjóðlegri gæðaviðurkenningu á bakkalárnáminu og á vormánuðum veittu hin alþjóðlegu samtök landslagsarkitekta í Evrópu, IFLA Europe námsbrautinni landslagsarkitektúr BSc gæðavottun á náminu. Margarida Cancela d'Abreu varaforseti menntanefndar IFLA Europe sendi bréf þess efnis sem staðfestir að námið uppfyllir kröfur félagsins til grunnnáms í landslagsarkitektúr.

Verkefnastyrkir og alþjóðasamstarf

Árið 2020 fékk deildin alls 12.800.000 krónur í styrki í rannsóknaverkefni. Steinunn Garðarsdóttir fékk 2.400.000 kr. í styrk frá Vegagerðinni í verkefnið VegVist. Úttekt og gróðurmælingar á vegfláa nýs Þingvallavegar voru gerðar sumarið 2020 og munu niðurstöður þess birtast í lokasskýrslu sem verður skilað til Vegagerðarinnar í apríl 2021 og kynnt á heimsráðstefnu Alþjóðega Vistheimstarfélagsins í júní 2021. Niðurstöður VegVistar verkefnisins ásamt leiðbeiningum til atvinnulífsins hafa verið teknar saman og verða birtar á heimasíðu verkefnisins. Þá fékk Steinunn einnig styrk að upphæð 900.000 kr. fyrir verkefnið Yndisgróður 3 frá Erfðanefnd landbúnaðarins. Plöntur Yndisgróðurs voru vaktaðar vorið 2020 og gerði Steinunn Garðarsdóttir úttekt á einstökum tegundum.

Ragnheiður I. Þórarinsdóttir og Sigríður Kristjánsdóttir fengu 19 miljón króna styrk frá NPA í rannsóknarverkefni með áherslu á framtíðar áskoranir og þróun strandsvæða sem unnið verður á næstu tveimur árum. Ragnheiður leiðir rannsóknarverkefnið sem er samstarfsverkefni

milli LbhÍ - Skipulags- og hönnunardeildar, Oulu University of Applied Sciences - School of Engineering and Natural Resources á Finnlandi, Mayo County Council – Planning and Economic Development og University College Cork – School of Biological, Earth and Environmental Sciences á Írlandi og Causeway Coast and Glens Heritage Trust á Norður- Írlandi. Ráðin hefur verið doktorsneminn Maria Wilke til að taka þátt í íslenska rannsóknarhlutanum “Pilot Project for Marine Spatial Plan in Iceland”. Sjá nánar <https://coast.interreg-npa.eu/>

Sigríður Kristjánsdóttir, deildarforseti Skipulags- og hönnunardeildar við Landbúnaðarháskóla Íslands ásamt Silju Báru Ómarsdóttir, prófessor við Stjórn málafræðideild Háskóla Íslands voru valdar til þátttöku í Fulbright Arctic Initiative III (FAI). Þær voru valdar sameiginlega af stjórn Fulbright-stofnunarinnar á Íslandi og stjórn Fulbright í Bandaríkjunum, en FAI er flaggskip Fulbright á sviði Norðurskautsrannsókna.

Norræna ráðherranefndin fjármagnaði þýðingu á Liveability toolbox, heftinu sem Helena hefur unnið að ásamt hópi Norrænna sérfræðinga og í lok árs komu 180.000 krónur til útgáfu heftisins á íslensku.

Helena tekur þátt í European Universities ásamt fulltrúum sjö annarra háskóla og nú er unnið að WP6 Report.

Fjórir erlendir sérfræðingar komu sem gestakennarar í gegnum Erasmus samninginn og kenndu í landslagsarkitektúr BSc náminu. Þetta voru þeir Orra Steinarsson arkitekt hjá Jvantspijker & partners Hollandi, Tormod Amundsen arkitekt hjá Biotope Noregi, Frederic Bachmann arkitekt hjá A-Lab Noregi og Stephanie Maricic landslagsarkitekt hjá SLA Noregi.

Helena fékk þriggja mánaða nemendastyrk úr NSN í verkefnið: Ríkiðæmi náttúrulegra stranda, tækifæri til aukinnar lýðheilsu.

Ágústa stýrir Nordplus Adult samstarfsverkefni sem nefnist Nordic Horticulture. Ekkert var

gert í verkefninu árið 2020 vegna stöðu mála í heimsfaraldri. Vinna mun halda áfram árið 2021 þar sem stefnt er á að klára síðasta hluta verkefnisins sem er að ferðast með nemendum á námskeið í Finnlandi.

Ritstörf

Samaneh var höfundur að tveimur ritrýndum greinum árið 2020. Greinarnar „*Qualifying Peripheries*“ or „*Repolarizing the Center*“: A Comparison of Gentrification Processes in Europe og *Going toward Resilience? Town Planning, Peri-Urban Landscapes, and the Expansion of Athens, Greece* báðar greinarnar birtust í ritinu *Sustainability*.

Bók Sigríðar var endurútgefin og er hún nú einnig fánleg í kilju: Kristjánsdóttir S. ed. *Nordic Experiences of Sustainable Planning Policy and Practice*. SBN 9780367501969 Published March 4, 2020 by Routledge. Sjá [hér](#)

Sigríður er nú ritrýnir (*e reviewer*) fyrir ritrýnda ISUF tímaritið *Journal of Urban Morphology*.

Starfsmannamál

Í desember 2020 voru 8 fastir starfsmenn við Skipulags- og hönnunardeild, þeir skiptast þannig að fjórir eru fastráðnir við BSc náminu í landslagsarkitektúr en einugis einn í meistaranáminu í skipulagsfræði og einn í starfsmenntanáminu í skruðgarðyrkju.

Á árinu komu tveir nýir starfsmenn til starfa. Samaneh Sadat Nickayin er með doktorsgráðu í landslagsarkitektúr og kom til starfa 1. júní sem lektor í landslagsarkitektúr. Maria Wilke kom til starfa í september sem doktorsnemi.

Sigríður var í rannsóknarleyfi við University of Auckland, Nýja Sjálandi og þar er mikill áhugi á auknu samstarfi. Þá var henni boðið til University of Washington, Seattle, USA en hætti við vegna Covid faraldursins.

Stjórnarsýsla

Á árinu 2020 voru haldnir tveir deildarfundir Skipulag og hönnunardeildar. Helsta mál deildarfunda voru

stefnumótunarmál í rannsóknum og kennslu sem enn er í vinnslu, staða garðyrkjunnáms í skólanum og mannauðsmál.

Þá hélt Landslagsarkitektúr BSc 8 brautarfundir og MSc námið í Skipulagsfræðinni hélt 8 brautarfundir. Á brautarfundunum var fjallað um uppbyggingu námsbrautanna og kennsluna.

Innviðir

Vegna mikillar aðsóknar í nám í landslagsarkitektúr BSc var ráðist í enduskipulagningu á vinnuaðstöðunni á Hvanneyri og nemendaumgjörð. Í kjölfarið var fjárfest í búnaði s.s. borðum, stólum, lömpum, skjalaskáp, munahirslum og skurðhníf.

Ráðstefnur og fundir

Sigríður var þátttakandi á Alþjóðlegri ráðstefnu ISUF sem haldin var dagana 31. ágúst - 4. sept. 2020. Upphaflega átti ráðstefnan að vera í Salt Lake City, USA en var færð á netið þar sem Bandaríkin voru lokað vegna Covid faraldursins. Sigríður hélt tvö erindi og stýrði málstofu, ásamt því að vera með beina útsendingu úr kennslustund í Borgarformfræði á Keldnaholti.

Sigríður var með aðal erindið á ársfundi Skipulagsfræðingafélagsins þar sem hún fjallaði um rannsóknir sínar við University of Auckland á Nýja Sjálandi.

Sigríður er fulltrúi Íslands í PLANNORD, The PLANNORD network. Haustfundur stjórnarinnar fjallaði um undirbúning ráðstefnu í Danmörku 2021. Ákveðið var að fresta henni til 2022 og halda þess í stað vinnustofur á netinu.

Kristín er fulltrúi LbhÍ hjá ECLAS, European Council of Landscape Architecture Schools. Hin árlega ráðstefna ECLA's var haldin á netinu árið

2020 vegna Covid faraldursins.

Kristín og Samaneh voru með erindi á málstofu hjá FÍLA. Kristín sagði frá BSc náminu í landslagsarkitektúr, helstu áherslum, verkefnum nemenda og starfinu almennt. Samaneh var með erindi um persneska garða.

Helena var í janúar þátttakandi í vinnustofunni Public Space in the Green and Recreative City sem haldin var á vegum Nordregio í Stokkhólmi.

Helena var með erindi á Skipulagsdeginum 2020 sem haldinn var 13. nóvember undir yfirskriftinni: Rými fyrir mannlíf og samtal. Erindi Helenu fjallaði um hag af þátttöku í Norrænu samstarfi.

Deildin stóð fyrir upphafsfunni NPA- Coast - Kick off meeting í mars 2020 þar sem rannsóknarverkefnið Sustainable Resilient Coasts (COAST) var kynnt og hófst formlega.

Starfsmenntanám

Árgangurinn sem útskrifaðist vorið 2020 lenti í smá hremmingum vegna samkomubanns. Verklegrri kennslu var frestað og kláraðist ekki fyrr en í september.

Í starfsmenntanám í skrudgarðyrkju innrituðust 40 nemendur sumarið 2020 og 12 nemendur í blómaskreytingar.

Vegna framkvæmda í skólahúsinu á Reykjum fór kennslan fram á Keldnaholti haustönn 2020. Verklegra kennslan í skrudgarðyrkju fór fram á Reykjum í verknámshúsi en fyrir blómaskreytingabraut var útbúin tímabundin aðstaða til verklegrar kennslu á Keldnaholti. Talsvert var um fjarkennslu vegna stöðu í sóttvarnarmálum alla haustönnina.

Sveinspróf í skrudgarðyrkju fór fram á haustönn og þreyttu 5 útskriftarnemar prófið.

Rannsóknasvið og alþjóðasamskipti

Alþjóðamál

LbhÍ tekur virkan þátt í alþjóðlegum nemenda- og kennaraskiptum í gegnum Menntaáætlun Evrópusambandsins Erasmus+, Menntaáætlun Nordplus og tvíhliða samninga sem skólinn hefur gert við skóla sem ekki falla undir þessar áætlanir.

Skiptinemar frá LbhÍ

Skólaárið 2020-2021 hafa fáir nemar LbhÍ farið í skiptinám vegna Covidfaraldursins, en fimm nemendur fóru frá LbhÍ í skiptinám á vegum Erasmus styrkja, allir á MSc stigi. Nemar LbhÍ dvöldu í námi í Helsinki, í Wageningen og í Árhúsum.

Vegna heimsástands gátu Búfræðinemar LbhÍ heldur ekki farið á vorönn 2020 í verknám til Danmörku, Noregs og Svíþjóðar sem var eiginlega á dagskrá skv. Erasmus+ verkefni með heiti Agricultural Exchange Iceland og NordPlus verkefni SwedIce.

Skiptinemar til LbhÍ

Haustönn 2020 komu sex skiptinemar til LbhÍ; einn MSc nemandi frá Frakklandi og fjórir BSc nemar frá Frakklandi (1), Þýskalandi (3) og Svíþjóð (1).

Einn nemi kom frá Vínarborg, Austurríki til að vera í starfsþjálfun hjá LbhÍ á haustönni 2020.

Starfsmannaskipti

16 starfsmenn sóttu um Erasmus styrki til að fara í gestakennslu eða starfsþjálfun en vegna Covids var bara einn starfsmaður LbhÍ sem nýtti sér tækifæri til gestakennslu í Sapienza háskólanum í Róm.

Rannsóknir

Í árslok 2020 voru samtals 35 akademískir starfsmenn og sérfræðingar starfandi við Landbúnaðarháskóla Íslands (1. tafla).

1. tafla Akademískir starfsmenn við LbhÍ í árslok 2020 og menntun þeirra

	BSc	MS	PhD	Alls
Prófessorar (ásamt rektor)			7	7
Dósentar			5	5
Lektorar	1	7	4	12
Aðjúntar	1	3		4
Sérfræðingar	1	2	4	7
Samtals				35

Við skólann voru árið 2020 starfrækt níutíu rannsóknaverkefni (2. tafla) og var fjölbreytni þeirra veruleg.

Sértekjur úr innlendum og erlendum rannsóknasjóðum, ásamt sérstökum framlögum frá fyrirtækjum og öðrum aðilum voru 294 m ISK árið 2020. LbhÍ tók samtals þátt í 120 umsóknum úr samkeppnissjóðum. 75 umsóknir hlutu styrk en 45 umsóknum var hafnað. 63% styrkumsókna voru því samþykkt.

Auk þess undirrituðu Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið (ANR) og LbhÍ samning um þjónustu á sviði rannsókna, þróunarvinnu og sérhæfðrar ráðgjafar fyrir árin 2020-2023 þann 1. mars 2020. Heildargreiðsla fyrir samningsverkefnið á fyrsta ári eru 210,7 m ISK.

Þar var samþykkt að LbhÍ skyldi taka að sér sérstök verkefni fyrir ráðuneytið. LbhÍ er falið að vinna að verkefnum varðandi rannsóknir, þróun og nýsköpun á sviði landbúnaðar og matvælaframleiðslu. Þar eru einnig tilgreind vel skilgreind verkefni sem skólinn mun vinna fyrir ráðuneytið:

- Greina fæðuöryggi á Íslandi
- Greina afkomu sauðfjárbænda og tillögur til að

styrkja hana.

- Greina tækifæri til aukinnar ylræktar á Íslandi og tillögur til að styrkja þá starfsemi.
- Leiðir til að styrkja sérstöðu íslenskra búvara á markaði.
- Greina tækifæri til að auka framleiðni í landbúnaði og virðisaukningu landbúnaðarafurða og tillögur þar að lútandi.
- Tryggja betur aðkomu bænda að kennslu og rannsóknum við skólann, m.a. í samstarfi við Ráðgjafamiðstöð landbúnaðarins, meðal annars með því að færa rannsóknir að hluta í sveitirnar.
- Skilgreina og undirbúa verkefni á sviði loftslagsmála um flokkun lands, mælingar á bindingu og losun gróðurhúsalofttegunda, m.a. um að bera saman losunartölur og losun

frá framræstu landi á milli Íslands og annarra landa.

Rannsóknaverkefni sem unnið er að við skólann eru afar fjölbreytt og ná yfir vítt svið umhverfis, skipulags, landbúnaðar og auðlindanýtingar (sjá 2. töflu). Starfsmenn kynna niðurstöður rannsókna sinna á margvíslegan hátt, með greina- og skýrsluskrifum, kennslu, fyrirlestrum, ráðstefnum og á samfélagsmiðlum. Mikil áhersla er lögð á birtingu í alþjóðlega ritrýndum tímaritum og bókum, og komu 39 slík út á árinu. Auk þess gefur skólinn út Rit LbhÍ og komu þar út 14 titlar. Starfsmenn skólans eru margir virkir í norrænu- og alþjóðlegu samstarfi á sínum fræðasviðum. Því fylgir gjarnan bæði þátttaka í og skipulagning á ráðstefnum.

2. tafla. Doktorsnemar við LbhÍ og verkefni þeirra.

	Name	Title
1.	Magnus Göransson	Breeding spring barley for sub-arctic conditions
2.	Heiðrún Sigurðardóttir	Exploring the genetic regulation of ability and quality of gaits in Icelandic horses
3.	Sumjidmaa Sainnemekh	Validating recovery classes on long term rangeland monitoring data of Mongolia
4.	Siv Lene Gangenes Skar	Urban Farming – circular food production
5.	Jónína Sigríður Þorlákssdóttir	Implementation and impact of stakeholder engagement within a new vegetation and soil monitoring and assessment programme of Icelandic rangelands
6.	Amir Hamedpour	Development of an autonomous UAV application for image based ecosystem climate response assessment
7.	Ruth Phoebe Tchana Wandji	Unmanaged subarctic grassland growth-processes and plant stress evolution in a warmer world.
8.	Anika Sonjudóttir	Development of marine ecosystem modelling: increasing its potential as a supporting tool for the ecosystem approach to fisheries management
9.	Stephen Hurling	Distribution, population dynamics and conservation status of Iceland's nocturnal seabirds
10.	Páll Sigurðsson	Effects of natural soil warming on the carbon cycle of an Icelandic forest ecosystem
11.	Maria Wilke	COAST Sustainable Resilient Coasts, case study Westfjords
12.	Helga Gunnarsdóttir	Objective lameness detection in Icelandic horses
13.	Mathilde Defourneaux	Effects of spatio-temporal changes of herbivore assemblages on Icelandic tundra ecosystems

3. tafla. Virk rannsóknaverkefni við Landbúnaðarháskóla Íslands 2020. Verkefni sem komu ný inn á árinu eru auðkennd með [bláu lettri](#).

In situ varðveisla erfðaefnis í gömlum túnnum	Vegvist—Endurheimt staðargróðurs
Afkvæmarannsóknir á Hesti	Landbætur á sandsvæðum
PPP bygg og rýgresi	Áhrif lúpínu á endurheimt birkivistkerfa
Sameindakynbætur í byggi	Áhrif upphitunar á sitkaskóg (ForHot)
FornDNA	NUTR-CYCL—næringahringrásir í skóglendi
Grasræktartilraunir og yrkisprófanir	Ýmir—gagnagrunnur um íslenskan jarðveg
Vestnorrænar yrkisprófanir	Áhrif loftslagsbreytinga á lífríki jökulskerja
Kornrækt og sáðskipti	Rannsóknir á landnámi og vistkerfismyndun á Surtsey
6P svipgerðamælingar	Norrænt tengslanet um rannsóknir á norðurslóðum
Heiðrún—skýrsluhald	Landnýtingargrunnur og bindibókhald (LULUCF)
Hnýslar í kálfum	Langtíma tilraunir á Hvanneyri
Grænmeti og ber í ylækt	Endurheimt votlendis
Yrkisprófanir fyrir golfflatargrös	Litla-Skarð, alþjóðlegt vöktunarsamstarf
Yndisgarðar	Strókur—hreyfing á sandi og ösku á Suðurlandi
Ætíhvönn	Hafnarlíf—úttekt á vatnsgæðum fyrir Faxaflóahafnir
Skjólbelti framtíðar	Blöndulón—mælingar á losun gróðurhúsalofttegunda
Skjólbelti með vegum	ITEX—áhrif loftslagsbreytinga á vistkerfi
Borgarskógrækt	Water-Pro—Afrennsli frá landbúnaði
Skjólbelti framtíðar	Hósti í fé
Skjólbelti með vegum	STOICA
Borgarskógrækt	Erfðamengi íslensku geitarinnar
NPP—Cereal products in the North	Sáðráð - bylting jarðar
Climate land II	GoGoat
Sláttutími grastegunda	Skeiðfoss
Airbnb	Hagavatn
MOBISH—Uppruni og aðlögun íslenska sauðfjárkynsins	Cool Science
Ofanvatn	Dýrabein frá nunnuklaustrinu á Kirkjubæjarklaustri
Áhrif pH á P og K	FutureArctic
pH	Forsmitaður smári
Circular City - COST	Áburður á afréttum
FourSalmon - COST	Bygg 2020 - Korn til bænda
Áhrif umhverfis á útskilnað niturs í kúamjólk	Ræktun matsveppa á úrgangsefnum frá skógrækt og landbúnaði
TreProX—Innovations in Training and Exchange of Standards for Wood Processing	CAR-ES—Norrænt öndvegissetur um rannsóknir á vistkerfisþjónustu skóga
CarbonPar	Heilsæði
COAST-NPA / Sustainable Resilient Coasts	Kolefnislosun jarðvegs

Samþætting þekkingar og þátttaka haghafa við vöktun og mat á gróður- og jarðvegsauðlindum íslenskra beitarsvæða	Exploring the genetic regulation of ability and quality of gaits in Icelandic horses
Rjúpulíkan	Korn
Fiskveiðar til framtíðar	Fæðuöryggi - ANR
Charter-Knowledge on Arctic biodiversity change and social-ecological systems	AfSkurður
MGL - Gunnarsholt	Fóðurframleiðni í sauðfjárrækt
Áhrif ryks	Þroski kvígna
Ryk og sótt	BirkiVist
Bokashi	SOLIC / heiti verkefnis
Fóðurgildi grastegunda	Mannakorn - Hafrar

Rit Lbhí

MARGRÉT Á. JÓNSDÓTTIR

Rit Lbhí nr. 134 - **Hníslasmit í ungválfum**

Höfundar: Charlotta Oddsdóttir og Guðný Rut Pálsdóttir

Rit Lbhí nr. 133 - **Loftslag, kolefni og mold**

Höfundar: Ólafur Arnalds og Jón Guðmundsson

Rit Lbhí nr. 132 - **Kolefnisforði í jarðvegi og gróðri fyrirhugaðs Hagalóns**

Höfundar: Hlynur Óskarsson, Gunnhildur Gunnarsdóttir og Fanney Gísladóttir

Rit Lbhí nr. 131 - **Sel og selstöður í Dýrafirði**

Höfundur: Bjarni Guðmundsson

Rit Lbhí nr. 130 - **Ástand lands og hrun íslenskra vistkerfa**

Höfundur: Ólafur Arnalds

Rit Lbhí nr. 129 - **Raufarfell undir Eyjafjöllum**

Höfundur: Guðni Þ. Þorvaldsson

Rit Lbhí nr. 128 - **Jarðræktarrannsóknir 2019**

Ritstjórar: Erla Sturludóttir og Jónína Svavarsdóttir

Rit LbhÍ nr. 127 - **Jarðræktarrannsóknir 2018**

Ritstjórar: Erla Sturludóttir og Jónína Svavarsdóttir

Rit LbhÍ nr. 126 - **Átgeta íslenskra áa**

Höfundur: Jóhannes Sveinbjörnsson

Rit LbhÍ nr. 125 - **Áhrif LED topplýsingar og LED millilýsingar á vöxt, uppskeru og gæði gróðurhúsatómata**

Höfundur: Christina Stadler

Rit LbhÍ nr. 124 - **Nytjaplöntur á Íslandi 2020**

Ritstjóri: Þóroddur Sveinsson

Höfundar: Guðni Þorvaldsson, Helgi Jóhannesson, Hrannar Smári Hilmarsson, Samson Bjarnar Harðarson og Þóroddur Sveinsson

Rit LbhÍ nr. 123 - **Sheep and Goat Skulls from Follobanen Bispegata Oslo, Norway. Ancient DNA Sampling Report**

Höfundar: Albína Hulda Pálsdóttir og Sanne Bossenkool

Rit LbhÍ nr. 91 - **Breeding birds in the Andakill Ramsar site: distribution and abundance in 2017**

Höfundar: Niall Tierney og Rachel A. Tierney

Rit LbhÍ nr. 90 - **Waterbirds in the Andakill Ramsar site: distribution and abundance from bi-weekly estuarine surveys in 2017**

Höfundar: Niall Tierney og Rachel A. Tierney

Ritaskrá starfsmanna - ritrýnt efni

MARGRÉT Á. JÓNSDÓTTIR

- Ritrýnt efni úr flokkum A2.1, A2.2, A2.3, A3.1, A3.2, A3.3, A4.1, A4.2, A4.3 og A5.1 í matskerfi opinberra háskóla
- Baldo C., P. Formenti, S. Nowak, S. Chevaillier, M. Cazaunau, E. Pangui, C. Di Biagio, J.-F. Doussin, K. Ignatyev, **P. Dagsson Waldhauserova**, **O. Arnalds**, A.R. MacKenzie & Z. Shi. *Distinct chemical and mineralogical composition of Icelandic dust compared to North African and Asian dust*. Atmospheric Chemistry and Physics: 20, 13521–13539.
<https://doi.org/10.5194/acp-20-13521-2020>
<https://acp.copernicus.org/articles/20/13521/2020/acp-20-13521-2020.pdf>
- Barbero-Palacios L., J.A. Carreira, E. Baraza, J.A. Krumins, M. Brolly, N.G. Burnside, J. Bartolomé, S. Lavín, J.A. Calleja, J. Carvalho, R.T. Torres, **I.C. Barrio**, R. Perea & E. Serrano. *The role of wild ungulates in nutrient cycling in Mediterranean ecosystems*. Galemys 32.
- Barrio I.C.** & D.S. Hik. *Herbivory in Arctic Ecosystems*. In: M.I. Goldstein & D.A. DellaSala (eds) *Encyclopedia of the World's Biomes*, vol. 2. Elsevier, 446–456.
 DOI: [10.1016/b978-0-12-409548-9.11791-9](https://doi.org/10.1016/b978-0-12-409548-9.11791-9).
- Bjarni D. Sigurdsson** & Niki Leblans. *Availability of plant nutrients and pollutants in the young soils of Surtsey compared to Heimaey and Elliðaey*. Surtsey Research 14, 91-97.
- Bjarni Diðrik Sigurðsson**, Starri Heiðmarsson, Hálfán Björnsson og Eyþór Einarsson. *Gróðurframvinda á jökulskerjum í Breiðamerkurjökli í 80 ár*. Náttúrufræðingurinn 90(4-5), 225-240.
- Brynja Hrafnkelsdóttir, **Bjarni D. Sigurdsson**, Edda S. Oddsdóttir, Halldor Sverrisson og Guðmundur Halldórsson. *The effect of herbivory on seed production of Nootka lupin (Lupinus nootkatensis), an introduced species in Iceland*. Iceland Agricultural and Forest Entomology 22(2), 136-145.
<https://doi.org/10.1111/afe.12368>
- Butwin M.K., S. von Löwis, M.A. Pfeffer, **P. Dagsson-Waldhauserova**, J. Thorsson & T. Thorsteinsson. *Influence of Weather Conditions on Particulate Matter Suspension following the 2010 Eyjafjallajökull Volcanic Eruption*. Earth Interactions.
 Doi: <https://doi.org/10.1175/EI-D-20-0006.1>
<https://journals.ametsoc.org/ei/article/doi/10.1175/EI-D-20-0006.1/355188/Influence-of-Weather-Conditions-on-Particulate>
- Chadwick D.D.A., E.G. Pritchard, P. Bradley, C.D. Sayer, M.A. Chadwick, L.J.B. Eagle & **J.C. Axmacher**. *A novel 'triple drawdown' method highlights deficiencies in invasive alien crayfish survey and control techniques*. Journal of Applied Ecology.
- Chai L., G. Hernandez Ramirez, D.S. Hik, **I.C. Barrio**, C.M. Frost, C. Chinchilla Soto & G. Esquivel-Hernández. *A Methane Sink in the Central American High Elevation Páramo: Topographic, Soil Moisture and Vegetation Effects*. Geoderma 362, 11492.

- Christopher Poeplau, **Pall Sigurdsson** & **Bjarni D. Sigurdsson**. Depletion of soil carbon and aggregation after *strong warming of a subarctic Andosol under forest and grassland cover*. *Soil* 6, 115–129.
<https://doi.org/10.5194/soil-6-115-2020>
- Dagsson Waldhauserova P.**, O. Meinander, eds. *Atmosphere – Cryosphere Interaction in the Arctic, at High Latitudes and Mountains With Focus on Transport, Deposition and Effects of Dust, Black Carbon, and Other Aerosols*. Lausanne: Frontiers Media SA., 148.
doi:[10.3389/978-2-88963-504-7](https://doi.org/10.3389/978-2-88963-504-7).
- De Gruyter Johan, James Weedon, Stéphane Bazot, Steven Dauwe, Pere Roc, Stefan Geisen, Louis Gourlez De La Motte, Bernard Heinesch, Ivan Janssens, Niki Leblans, Tanguy Manise, Roma Ogaya, Mikael Ottosson Lofvenius, Josep Penuelas, **Bjarni Sigurdsson**, Gaelle Vincent & Erik Verbruggen. *Patterns of local, intercontinental and inter-seasonal variation of soil bacterial and eukaryotic microbial communities*. *FEMS Microbiology Ecology* 96, f1aa018.
<https://doi.org/10.1093/femsec/f1aa018>
- Dmitry Kutcherov, Stine Slotsbo, **Bjarni D. Sigurdsson**, Niki I. W. Leblans, Matty P. Berg, Jacintha Ellers, Janine Mariën & Martin Holmstrup. *Temperature responses in a subarctic springtail from two geothermally warmed habitats*. *Pedobiologia - Journal of Soil Ecology* 78, 150606.
<https://doi.org/10.1016/j.pedobi.2019.150606>
- Gillespie M.A.K., M. Alfredsson, **I.C. Barrio**, J.J. Bowden, P. Convey, L.E. Culler, A.J. Coulson, P.H. Krogh, A.M. Koltz, S. Koponen, S. Loboda, Y. Marusik, J.P. Sandström, D.S. Sikes & T.T. Hoyer. *Status and trends of terrestrial arthropod abundance and diversity in the North Atlantic region of the Arctic*. *AMBIO* 49, 718–731.
- Gillespie M.A.K., M. Alfredsson, **I.C. Barrio**, J.J. Bowden, P. Convey, S.J. Coulson, L.E. Culler, M.T. Dahl, K.M. Daly, S. Koponen, S. Loboda, Y. Marusik, J.P. Sandström, D.S. Sikes, J. Slowik & T.T. Hoyer. *Circumpolar terrestrial arthropod monitoring: a review of ongoing activities, opportunities and challenges, with a focus on spiders*. *AMBIO* 49(3), 704–717.
- Guðríður Baldvinsdóttir, Sigbrúður Jónsdóttir og **Bjarni D. Sigurdsson**. *Impact of different stocking densities of sheep on establishing stands of Larix sibirica in Iceland*. *Icelandic Agricultural Sciences* 33, 89–101.
doi.org/10.16886/IAS.2020.08.
- Halbritter A.H., H.J. De Boeck, A.E. Eycott, S. Reinsch, D.A. Robinson, S. Vicca, ... **I.C. Barrio**, ... **B.D. Sigurdsson** o.fl. (116 höfundar). *The handbook for standardized field and laboratory measurements in terrestrial climate change experiments and observational studies (ClimEx)*. *Methods in Ecology and Evolution* 11(1), 22–37.
- Jing Zhang, Alf Ekblad, **Bjarni D. Sigurdsson** & Håkan Wallander. *The influence of soil warming on organic carbon sequestration of arbuscular mycorrhizal fungi in a sub-Arctic grassland*. *Soil Biology and Biochemistry* 147(August 2020), 107826.
<https://doi.org/10.1016/j.soilbio.2020.107826>
- Jóhannes Sveinbjörnsson** og Hrafnhildur Baldursdóttir. *Effect of a high-palmitic acid fat supplement on milk production in Icelandic dairy cows fed grass silage-based diet*. *Icelandic Agricultural Sciences* 33, 15–24.
<https://doi.org/10.16886/IAS.2020.02>.
- Kankaanpää T., E. Vesterinen, B. Hardwick, N.M. Schmidt, T. Andersson, P.E. Aspholm, **I.C. Barrio**, N. Beckers, J. Bêty, T. Birkemoe, M. Desiervo, K.H.I. Drotos, D. Ehrlich, O. Gilg, V. Gilg, N. Hein, ... & T. Roslin. *Murderous but sensitive: parasitoids indicate major climate-induced shifts in Arctic communities*. *Global Change Biology* 26(11), 6276–6295.

- Lárus Heiðarsson, **Bjarni D. Sigurdsson**, Benjamín Örn Davíðsson, Brynja Hrafnkelsdóttir, Aðalsteinn Sigurgeirsson, Brynjar Skúlason, María Danielsdóttir Vest og Guðmundur Halldórsson. *The effect of the pine woolly aphid (Pineus pini) on survival, growth and natural selection in Scots pine (Pinus sylvestris) in Iceland*. *Agricultural and Forest Entomology* 22(2), 146-156.
<https://doi.org/10.1111/afe.12369>
- Libardo A. Lugo, **Ragnheidur I. Thorarinsdóttir**, Sigfus Björnsson, Olafur P. Pálsson, Hakon Skulason, Skuli Johannsson & Sigurdur Brynjólfsson. *Remediation of Aquaculture Wastewater Using the Microalga „Chlorella sorokiniana“*. *Water* 12, 3144 1-13. <https://www.mdpi.com/2073-4441/12/11/3144>
- Majid Eskafi, Reza Fazeli, Ali Dastgheib, Poonam Taneja, Gudmundur F. Ulfarsson, **Ragnheidur I. Thorarinsdóttir** & Gunnar Stefansson. *A value-based definition of success in adaptive port planning: a case study of the Port of Isaffordur in Iceland*. *Maritime Economics & Logistics* 22, 403-431.
<https://link.springer.com/article/10.1057/s41278-019-00134-6>
- Marja Maljanen, Heli Yli-Moijala, **Bjarni D. Sigurdsson** & Christina Biasi. *Stable isotope method reveals the role of abiotic source of carbon dioxide efflux from geothermally warmed soil in Southern Iceland*. *Icelandic Agricultural Sciences* 33, 41-56, doi.org/10.16886/IAS.2020.05.
- Natugonza Vianny, Cameron Ainsworth, **Erla Sturludóttir**, Laban Musinguzi, Richard Ogutu-Ohwayo, Tumi Tomasson, Chrisphine Nyamweya & Gunnar Stefansson. *Simulating trade-offs between socio-economic and conservation objectives for Lake Victoria (East Africa) using multispecies, multifleet ecosystem models*. *Fisheries Research* 229 (2020), 105593. <https://doi.org/10.1016/j.fishres.2020.105593>
- Natugonza Vianny, Cameron Ainsworth, **Erla Sturludóttir**, Laban Musinguzi, Richard Ogutu-Ohwayo, Tumi Tomasson, Chrisphine Nyamweya & Gunnar Stefansson. *Ecosystem modelling of data-limited fisheries: How reliable are Ecopath with Ecosim models without historical time series fitting?* *Journal of Great Lakes Research* 46, 414-428.
- Nemuc A., S. Basart, A. Tobias, S. Nickovic, F. Barnaba, S. Kazadzis, L. Mona, V. Amiridis, A. Vukovic, I. Christel, **P. Dagsson-Waldhauserova** & A. Monteiro. *International Network to Encourage the Use of Monitoring and Forecasting Dust Products (InDust)*. *European Review*, 1-13, doi:[10.1017/S1062798720000733](https://doi.org/10.1017/S1062798720000733).
<https://www.cambridge.org/core/journals/european-review/article/cost-lecture-2019-ae-gm-barcelona-international-network-to-encourage-the-use-of-monitoring-and-forecasting-dust-products-indust/66C2C32A0E870B159456F6D9967F222B>
- Nickayin S.S.**, R. Halbac-Cotoara-Zamfir, M. Clement, F.M. Chelli, L. Salvati, F. Benassi & A.G. Morera. *“Qualifying Peripheries” or “Repolarizing the Center”: A Comparison of Gentrification Processes in Europe*. *Sustainability* 2020, 12(21), 9039. https://www.mdpi.com/2071-1050/12/21/9039?type=check_update&version=1
- Oskarsson H.**, G.E.G. Gunnarsdóttir og J. Gretarsdóttir. *Peatland restoration: Revegetating disturbed areas by means of fresh seed-containing hay application*. *Icelandic Agricultural Sciences* 33, 35-39.
- Richard E. Walton, Carl D. Sayer, Helen Bennion & **Jan C. Axmacher**. *Nocturnal pollinators strongly contribute to pollen transport of wild flowers in an agricultural landscape*. *Biology Letters* 16, 20190877
- Rien Aerts, Richard S.P. van Logtestijn, Niki I.W. Leblans & **Bjarni D. Sigurdsson**. *Effects of sea birds and soil development on plant and soil nutritional parameters after 50 years of succession on Surtsey*. *Surtsey Research* 14, 85-89.

- Romanias M.N., Y. Ren, B. Grosselin, V. Daële, A. Mellouki, **P. Dagsson-Waldhauserova** & F. Thevenet. *Reactive uptake of NO₂ on volcanic particles: A possible source of HONO in the atmosphere*. Journal of Environmental Sciences 95, 155-164. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1001074220301236?via%3Dihub#abs0003>
- Sanchez-Marroquin A., **O. Arnalds**, K.J. Baustian-Dorsi, J. Browse, **P. Dagsson-Waldhauserova**, A.D. Harrison, E.C. Maters, K.J. Pringle, J. Vergara-Temprado, I.T. Burke, J.B. McQuaid, K.S. Carslaw & B.J. Murray. *Iceland is an episodic source of atmospheric ice-nucleating particles relevant for mixed-phase clouds*. Science Advances 6: eaba8137 DOI: <https://doi.org/10.1126/sciadv.aba8137>. <https://advances.sciencemag.org/content/6/26/eaba8137.abstract>
- Sébastien Levionnois, Steven Jansen, **Ruth Tchana Wandji**, Jacques Beauchêne, Camille Ziegler, Sabrina Coste, Clément Stahl, Sylvain Delzon, Louise Authier & Patrick Heuret. *Linking drought induced xylem embolism resistance to wood anatomical traits in Neotropical trees*. New Phytologist, Folume 229, Issue 3, 1453-1466. <https://doi.org/10.1111/nph.16942>
- Siqi Sun, Weiguo Sang & **Jan Christoph Axmacher**. *China's national nature reserve network shows great imbalances in conserving the country's mega diverse vegetation*. Science of the Total Environment 717, 137159.
- Thorunn Petursdottir, Susan Baker & **Asa L. Aradottir**. *Functional silos and other governance challenges of rangeland management in Iceland*. Environmental Science & Policy, March 2020, Vol. 105, 37-46. <https://doi.org/10.1016/j.envsci.2019.12.006>
- Tom W.N. Walker, Ivan A. Janssens, James T. Weedon, **Bjarni D. Sigurdsson**, ... **Páll Sigurdsson**, Jennifer L. Soong, Sara Vicca, Håkan Wallander, Krassimira Ilieva-Makulec & Erik Verbruggen. *A systemic overreaction to years versus decades of warming in a subarctic grassland ecosystem*. Nat Ecol Evol 4, 101–108. <https://doi.org/10.1038/s41559-019-1055-3>
- Tuomi M., M. Väisänen, H. Yläne, F.Q. Brearley, **I.C. Barrio**, K.A. Bråthen, I. Eischeid, B.F. Forbes, I.S. Jónsdóttir, A.L. Kolstad, P. Macek, M. Pettit Bon, J.D.M. Speed, S. Stark, K. Svavarsdóttir, J. Thórsson & C.G. Bueno. *Stomping in silence: Conceptualizing trampling effects on soils in polar tundra*. Functional Ecology.
- Walton R.E., C.D. Sayer, H. Bennion & **J.C. Axmacher**, *Open-canopy ponds benefit diurnal pollinator communities in an agricultural landscape: implications for farmland pond management*. Insect Conservation and Diversity.

